

Βρυξέλλες, 1.7.2020
COM(2020) 275 final

2020/0137 (NLE)

Πρόταση

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση (ΕΕΚ) για βιώσιμη ανταγωνιστικότητα, κοινωνική δικαιοσύνη και ανθεκτικότητα

{SWD(2020) 123 final}

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

• Αιτιολόγηση και στόχοι της πρότασης

Η πρόταση για σύσταση του Συμβουλίου σχετικά με την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση (ΕΕΚ)¹ για βιώσιμη ανταγωνιστικότητα, κοινωνική δικαιοσύνη και ανθεκτικότητα εξαγγέλθηκε στην ανακοίνωση «Μια ισχυρή Ευρώπη για δίκαιες μεταβάσεις» της 14ης Ιανουαρίου 2020². Αποτελεί σημαντικό μέρος της εν εξελίξει εφαρμογής του **ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων**, ο οποίος ενισχύει την αρχή 1 «εκπαίδευση, κατάρτιση και διά βίου μάθηση».

Η κοινή πολιτική επαγγελματικής κατάρτισης, όπως ορίζεται στη Συνθήκη της Ρώμης, προωθήθηκε με την έναρξη της διαδικασίας της Κοπεγχάγης το 2002, συνδέοντας τα κράτη μέλη, τους κοινωνικούς εταίρους και την Επιτροπή, και υποστηρίχθηκε επίσης από ενώσεις παρόχων ΕΕΚ. **Η ΕΕΚ αντιπροσωπεύει περίπου το ήμισυ των αποφοίτων της ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στην Ευρωπαϊκή Ένωση.** Λαμβάνει μέριμνα για την προετοιμασία των νέων για την επιτυχή είσοδό τους στον εργασιακό βίο και για τις ανάγκες αναβάθμισης των δεξιοτήτων και επανειδίκευσης των ατόμων σε ηλικία εργασίας για πολλαπλούς σκοπούς: βοηθά τους ανθρώπους που εργάζονται να αναβαθμίζουν συνεχώς τις δεξιότητές τους, να τις προσαρμόζουν στις μεταβαλλόμενες εργασιακές απαιτήσεις ή να διαπραγματεύονται αλλαγές στην εργασία, και τους ανέργους να αποκτήσουν τις δεξιότητες που απαιτούνται για την επανένταξή τους στην αγορά εργασίας· γενικότερα, ενδυναμώνει τους εκπαιδευόμενους με τις γνώσεις, τις δεξιότητες και τις συμπεριφορές που απαιτούνται ώστε να ακμάσουν στην επαγγελματική, κοινωνική και προσωπική τους ανάπτυξη.

Η **πανδημία COVID-19** έχει διαταράξει σοβαρά τις συνήθεις δραστηριότητες εκπαίδευσης και κατάρτισης, συμπεριλαμβανομένης της ΕΕΚ σε ολόκληρη την Ευρώπη. Παρά το γεγονός ότι τα κράτη μέλη προχώρησαν γρήγορα σε λύσεις ψηφιακής μάθησης, τα μέτρα περιορισμού και η επακόλουθη κρίση υπέβαλαν σε δοκιμασία την ανθεκτικότητα του συστήματος. Η κατάσταση στην ΕΕΚ επιδεινώθηκε περαιτέρω από το γεγονός ότι η πρακτική κατάρτιση — με τη μορφή μάθησης και προγραμμάτων μαθητείας που βασίζονται στην εργασία— ανεστάλη στους περισσότερους τομείς³.

Η οικονομική ανάκαμψη από την κρίση COVID-19 προσφέρει την ευκαιρία να επιταχυνθούν οι μεταρρυθμίσεις στην ΕΕΚ και να ενισχυθεί η ανθεκτικότητά της, ιδίως με την ψηφιοποίηση των προσφορών και των μεθόδων μάθησης και την ευέλικτη προσαρμογή στις μεταβαλλόμενες ανάγκες της αγοράς εργασίας. Αυτό περιλαμβάνει την προσοχή στην ανάγκη να εξασφαλιστεί η πρόσβαση σε ψηφιακά εργαλεία και τεχνολογίες για κάθε εκπαιδευόμενο, διδάσκοντα και εκπαιδευτή, καθώς και κατάλληλα μέτρα καθοδήγησης. Τα ψηφιακά εργαλεία, όπως οι προσομοιωτές καθώς και η εικονική και η επαυξημένη πραγματικότητα, έχουν τη δυνατότητα να αυξήσουν την προσβασιμότητα και την αποτελεσματικότητα της

¹ Ως επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση νοείται η εκπαίδευση και η κατάρτιση που αποσκοπεί στον εφοδιασμό των νέων και των ενηλίκων με τη γνώση, την τεχνογνωσία, τις δεξιότητες και/ή τις ικανότητες που απαιτούνται σε συγκεκριμένα επαγγέλματα ή γενικότερα στην αγορά εργασίας και μπορούν να παρέχονται σε τυπικό πλαίσιο και σε μη τυπικά πλαίσια, σε όλα τα επίπεδα του ευρωπαϊκού πλαισίου επαγγελματικών προσόντων, συμπεριλαμβανομένου του τρίτοβάθμιου επιπέδου.

² Ανακοίνωση της Επιτροπής Μια ισχυρή Ευρώπη για δίκαιες μεταβάσεις, COM(2020) 14 final.

³

https://www.cedefop.europa.eu/files/cedefop_community_apprenticeship_experts_synthesis_how_are_european_countries_managing_apprenticeships_to_respond_to_the_coronavirus_crisis.pdf

κατάρτισης, ιδίως για τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις που παρέχουν θέσεις μαθητείας. Τα ενδοεταιρικά κέντρα κατάρτισης και τα κέντρα επαγγελματικής αριστείας μπορούν επίσης να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στο πλαίσιο αυτό.

Η πανδημία αναμένεται να οδηγήσει στη βαθύτερη ύφεση στην ιστορία της ΕΕ και οι νέοι που εντάσσονται στο εργατικό δυναμικό σήμερα θα δυσκολευτούν να εξασφαλίσουν την πρώτη τους θέση εργασίας⁴. Οι προηγούμενες κρίσεις έδειξαν ότι οι νέοι είναι πράγματι πιθανόν να πληγούν περισσότερο. Η περαιτέρω ενίσχυση των συστημάτων ΕΕΚ είναι, επομένως, ζωτικής σημασίας για την ανάκαμψη από την κρίση COVID-19, καθώς στην προηγούμενη οικονομική και χρηματοπιστωτική κρίση αποδείχθηκε ότι η ΕΕΚ αποτελεί ουσιαστικό μέρος των προσπαθειών για τη στήριξη της απασχόλησης των νέων. Ιδίως τα προγράμματα μαθητείας, η μάθηση που βασίζεται στην εργασία, αλλά και τα βραχυπρόθεσμα προγράμματα ΕΕΚ που απευθύνονται σε ανέργους, αποδείχθηκε ότι αποτελούν μια οδό για την αύξηση της απασχολησιμότητας και τη διευκόλυνση της πρόσβασης ή της επιστροφής στην αγορά εργασίας⁵. Η παρούσα πρόταση θα συμβάλει σε υψηλής ποιότητας προσφορές, ιδίως προγραμμάτων μαθητείας και άλλων προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης στο πλαίσιο του προγράμματος «Εγγυήσεις για τη νεολαία», μέσω της διασφάλισης της συνάφειας τους με την αγορά εργασίας, της ψηφιοποίησης και της περιβαλλοντικής βιωσιμότητας της ΕΕΚ. Επίσης, θα ζητήσει την ενίσχυση της στήριξης των προγραμμάτων μαθητείας και της ευρωπαϊκής συμμαχίας για προγράμματα μαθητείας με στόχο την ανανέωση και την ενίσχυση της δέσμευσης για ευκαιρίες ποιοτικών και αποτελεσματικών προγραμμάτων μαθητείας.

Εξασφαλίζεται επίσης ο εκσυγχρονισμός των συστημάτων ΕΕΚ, καθώς **μεταβάλλεται ο κόσμος της εργασίας και των δεξιοτήτων**. Οι τρέχουσες εξελίξεις, όπως η αυτοματοποίηση και η ψηφιοποίηση της παραγωγής και των υπηρεσιών, εξακολουθούν να αναδιαμορφώνουν τις αγορές εργασίας. Επιπλέον, η ευρύτερη διττή μετάβαση προς μια **πιο ψηφιακή και πιο πράσινη οικονομία** θα απαιτήσει την προσαρμογή της ΕΕΚ έτσι ώστε οι εκπαιδευόμενοι της επαγγελματικής εκπαίδευσης να αποκτήσουν τις δεξιότητες που απαιτούνται για την πράσινη και ψηφιακή μετάβαση, επιβεβαιώνοντας και ενισχύοντας παράλληλα τον κεντρικό ρόλο της ΕΕΚ στη **συνεχή πορεία της διά βίου μάθησης**. Εδώ, ιδίως, η εγκάρσια μάθηση, που γεφυρώνει το χάσμα μεταξύ των επισήμως διαχωρισμένων ή παράλληλων τομέων μάθησης, π.χ. της υγείας και του περιβαλλοντικού τομέα⁶, είναι ουσιαστικής σημασίας.

Με το πλαίσιο πολιτικής για την ευρωπαϊκή συνεργασία στον τομέα της εκπαίδευσης και κατάρτισης και με τις ειδικές προτεραιότητες για την ΕΕΚ που λήγουν το 2020, υπάρχει η ευκαιρία να καθοριστεί μια νέα και πιο φιλόδοξη πολιτική της Ένωσης για την ΕΕΚ η οποία να ανταποκρίνεται στις προκλήσεις που περιγράφονται ανωτέρω. Ο γενικός στόχος θα πρέπει να είναι ο εκσυγχρονισμός της πολιτικής της ΕΕ στον τομέα της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης (ΕΕΚ) προκειμένου να ανταποκριθεί στις μεγάλες ανάγκες αναβάθμισης των δεξιοτήτων και επανειδίκευσης που απαιτούνται από την κοινή φιλοδοξία να είναι σε θέση να ανταποκριθεί στις προκλήσεις του 21ου αιώνα, ιδίως να στηρίξει την ανάκαμψη από την πανδημία COVID-19 και να συμβάλει στην οικοδόμηση μιας πιο βιώσιμης, δίκαιης και ανθεκτικής Ευρωπαϊκής Ένωσης.

⁴ Ευρωπαϊκές Οικονομικές Προβλέψεις – Άνοιξη 2020. Θεσμικό έγγραφο 125, Μάιος 2020. Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

⁵ Το ποσοστό απασχόλησης των πτυχιούχων της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης αυξήθηκε σταδιακά από 73,7% το 2009 σε 79,5% το 2018.

⁶ Όπως συνιστάται για παράδειγμα στην ανακοίνωση του 2019 όσον αφορά μια στρατηγική προσέγγιση σχετικά με τα φάρμακα στο περιβάλλον. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52019DC0128&from=EN>

Η πρόταση ενσωματώνεται πλήρως σε άλλες επικείμενες πρωτοβουλίες πολιτικής της Επιτροπής, ιδίως στην ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με το ευρωπαϊκό θεματολόγιο δεξιοτήτων για βιώσιμη ανταγωνιστικότητα, κοινωνική δικαιοσύνη και ανθεκτικότητα⁷, στην ανακοίνωση με τίτλο «Στήριξη της απασχόλησης των νέων - Γέφυρα προς την απασχόληση για την επόμενη γενιά»⁸, στο σχέδιο δράσης για την ψηφιακή εκπαίδευση, στο στρατηγικό πλαίσιο για την ευρωπαϊκή συνεργασία στον τομέα της εκπαίδευσης και κατάρτισης (ΕΚ 2020), και στον Ευρωπαϊκό Χώρο Εκπαίδευσης, που καλύπτουν όλα τα επίπεδα και τους τύπους εκπαίδευσης και κατάρτισης.

- **Πεδίο εφαρμογής της πρότασης**

Η πρόταση της Επιτροπής για σύσταση του Συμβουλίου σχετικά με την ΕΕΚ για βιώσιμη ανταγωνιστικότητα, κοινωνική δικαιοσύνη και ανθεκτικότητα αποσκοπεί στην ανανέωση της πολιτικής της ΕΕ για την ΕΕΚ με τους εξής τρόπους:

- α) **εκσυγχρονισμό της πολιτικής της Ένωσης στον τομέα της ΕΕΚ** μέσω της στήριξης της μετάβασης σε μια πράσινη και ψηφιακή οικονομία σε καιρούς δημογραφικής αλλαγής, καθώς και ανοδική σύγκλιση των εθνικών συστημάτων ΕΕΚ. Δεδομένου του κρίσιμου ρόλου που διαδραματίζει η ΕΕΚ και, ειδικότερα, τα προγράμματα μαθητείας, στη βελτίωση της απασχολησιμότητας, ο προτεινόμενος εκσυγχρονισμός **θα στηρίξει εξίσου την απασχολησιμότητα των νέων και τους ενήλικες που χρειάζονται συνεχή αναβάθμιση των δεξιοτήτων και επανειδίκευση**. Θα περιλαμβάνει επίσης την αυξημένη χρήση ψηφιακών εργαλείων και τη συνεχή ψηφιοποίηση των συστημάτων ΕΕΚ, η οποία θα συμβάλει στην αύξηση της ανθεκτικότητάς τους·
- β) **επιβεβαίωση του κεντρικού ρόλου της ΕΕΚ στη συνεχή πορεία της διά βίου μάθησης** και της ισχυρής σύνδεσής της με όλους τους τομείς της εκπαίδευσης και κατάρτισης, γεγονός που απαιτεί διαπερατότητα και διαφάνεια·
- γ) **εξορθολογισμό της διαδικασίας ευρωπαϊκής συνεργασίας** στον τομέα της ΕΕΚ μέσω της ενσωμάτωσης και της προσαρμογής των μέσων για τη διασφάλιση της ποιότητας της ΕΕΚ (EQAVET), της ευελιξίας και της παροχής εξατομικευμένων υπηρεσιών της ΕΕΚ (ECVET)·
- δ) **απλούστευση της διακυβέρνησης της ΕΕΚ σε επίπεδο Ένωσης** (που σχετίζεται με την ενσωμάτωση των υφιστάμενων συστάσεων ECVET και EQAVET στην παρούσα πρόταση και την κατάργησή τους ως συνέπεια) και καθορισμό των μεθόδων εργασίας, των τύπων δραστηριοτήτων στήριξης σε επίπεδο Ένωσης και ενός πλαισίου παρακολούθησης για την αξιολόγηση της προόδου ως προς την εφαρμογή της παρούσας σύστασης, σε πλήρη συνοχή με το ευρύτερο πλαίσιο διακυβέρνησης για την εκπαίδευση και την κατάρτιση.

Συγκεκριμένα, για δράσεις που πρέπει να αναληφθούν **σε εθνικό επίπεδο**, τα νέα στοιχεία είναι τα ακόλουθα:

- **Επισημάνση του καίριου ρόλου που διαδραματίζουν τα συστήματα ΕΕΚ για τους νέους** που εισέρχονται στην αγορά εργασίας με την προσθήκη ότι τα συστήματα ΕΕΚ θα πρέπει να διαδραματίζουν εξίσου σημαντικό ρόλο για τους ενήλικες που χρειάζονται συνεχή αναβάθμιση των δεξιοτήτων και επανειδίκευση·

⁷ COM(2020) 274 final.

⁸ COM(2020) 276 final.

- **παροχή ενός βαθμού αυτονομίας στους παρόχους ΕΕΚ** ώστε να μπορούν να αντιδρούν γρήγορα σε προκλήσεις όσον αφορά τις δεξιότητες και να συνεργάζονται στενά με τους εργοδότες τόσο από τον δημόσιο όσο και από τον ιδιωτικό τομέα·
- **σχεδιασμός προγραμμάτων ΕΕΚ κατά ενότητες** και επέκτασή τους σε υψηλότερα επίπεδα επαγγελματικών προσόντων και μικροδιαπιστευτηρίων·
- **σύνδεση της ΕΕΚ με μακρόπνοες οικονομικές στρατηγικές και συστήματα καινοτομίας·**
- **προώθηση κέντρων επαγγελματικής αριστείας⁹** (κυρίως μέσω του Erasmus+) που συνδέονται με στρατηγικές έξυπνης εξειδίκευσης και προσφορά καινοτόμων υπηρεσιών που περιλαμβάνουν συνεργατικούς σχηματισμούς¹⁰, εκκολαπτήρια επιχειρήσεων, στήριξη νεοφυών επιχειρήσεων και διάδοση της τεχνολογίας, ιδίως για μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ), ώστε να καταστεί η ΕΕΚ ανθεκτική και ικανή να αυξήσει την ψηφιοποίηση, την ψηφιακή ετοιμότητα και να προωθηθεί η μετάβαση από τομείς που παρακμάζουν σε νέους αναπτυσσόμενους τομείς·
- **ενσωμάτωση της περιβαλλοντικής και κοινωνικής βιωσιμότητας** στα προγράμματα σπουδών και στην οργανωτική διαχείριση της ΕΕΚ συμπεριλαμβανομένης της σύνδεσης της περιβαλλοντικής πτυχής με άλλους τομείς·
- **διασφάλιση καλύτερης διαπερατότητας** μεταξύ των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης·
- στο πλαίσιο της πανδημίας COVID-19, **αύξηση της ψηφιακής ετοιμότητας των ιδρυμάτων ΕΕΚ**, μέσω της προώθησης νέων μαθησιακών περιβαλλόντων, εργαλείων και παιδαγωγικών μεθόδων, που συνδέονται ειδικότερα με την ψηφιοποίηση, ώστε να καλύπτονται τόσο τα ειδικά για την ΕΕΚ όσο και τα οριζόντια προγράμματα σπουδών και το περιεχόμενο, και μέσω της ενσωμάτωσης της πτυχής της ψηφιοποίησης στο πλαίσιο EQAVET·
- **αύξηση της ελκυστικότητας της ΕΕΚ** για τους εκπαιδευόμενους και τις επιχειρήσεις, συμπεριλαμβανομένων των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων, π.χ. μέσω της διεθνοποίησης και των αυξημένων ευκαιριών για την κινητικότητα των εκπαιδευομένων και του προσωπικού που προσφέρεται από το πρόγραμμα Erasmus+ και άλλες δυνατότητες χρηματοδότησης·
- αντιμετώπιση των **έμφυλων προκαταλήψεων** και των στερεοτυπικών επιλογών για τα φύλα και υποστήριξη της διαφορετικότητας και της συμμετοχικότητας·

⁹ Τα κέντρα επαγγελματικής αριστείας προορίζονται να αποτελέσουν σημεία αναφοράς παγκόσμιου κύρους για την κατάρτιση σε συγκεκριμένους τομείς τόσο για την αρχική κατάρτιση των νέων, όσο και για τη συνεχιζόμενη αναβάθμιση των δεξιοτήτων και την επανεκπαίδευση των ενηλίκων, μέσω ευέλικτης και έγκαιρης προσφοράς κατάρτισης για τις ανάγκες των επιχειρήσεων σε δεξιότητες. Λειτουργούν σε τοπικό επίπεδο, συνδέονται στενά με τα τοπικά οικοσυστήματα καινοτομίας και τους συνεργατικούς σχηματισμούς και συγκεντρώνουν ευρύ φάσμα τοπικών εταιρών, όπως οι πάροχοι επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, οι εργοδότες, τα ερευνητικά κέντρα, οι οργανισμοί ανάπτυξης και οι υπηρεσίες απασχόλησης (μεταξύ άλλων), για την ανάπτυξη «οικοσυστημάτων δεξιοτήτων» που συμβάλλουν στην περιφερειακή, οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη, την καινοτομία και τις στρατηγικές έξυπνης εξειδίκευσης.

¹⁰ Οι βιομηχανικοί συνεργατικοί σχηματισμοί είναι ομάδες εξειδικευμένων επιχειρήσεων, συχνά ΜΜΕ, και άλλοι σχετικοί παράγοντες υποστήριξης σε έναν τόπο οι οποίοι συνεργάζονται στενά. Υπάρχουν περίπου 3000 εξειδικευμένοι συνεργατικοί σχηματισμοί στην Ευρώπη, που αντιστοιχούν σε 54 εκατομμύρια θέσεις εργασίας. Η ανανεωμένη στρατηγική για τη βιομηχανική πολιτική της ΕΕ αναγνωρίζει τους συνεργατικούς σχηματισμούς ως ένα ισχυρό εργαλείο οικονομικής ανάπτυξης για τη στήριξη της βιομηχανικής καινοτομίας σε τοπικό επίπεδο.

- **καθορισμός ενός συνόλου δεικτών και στόχων** που θα επιτρέψουν τόσο την ποσοτική όσο και την ποιοτική παρακολούθηση των επιδόσεων των συστημάτων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης.

Εκτός από την εκ νέου επιβεβαίωση του ρόλου της τριμερούς συμβουλευτικής επιτροπής για την επαγγελματική κατάρτιση (ΣΕΕΚ), η πρόταση προτείνει επίσης τα ακόλουθα **νέα στοιχεία σε επίπεδο ΕΕ**:

- **παροχή υπηρεσίας υποστήριξης** που θα καλύπτει τις διάφορες διαστάσεις των συστημάτων ΕΕΚ (π.χ. προγράμματα μαθητείας, κέντρα επαγγελματικής αριστείας, συνεχής επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση, διασφάλιση της ποιότητας), η οποία θα συνδυάζει τη διαχείριση διαφόρων χωριστών δομών στήριξης (γραμματείες EQAVET και ECVET, υπηρεσίες υποστήριξης των προγραμμάτων μαθητείας, ομάδες εργασίας εμπειρογνομόνων)·
- **στήριξη της ψηφιακής ετοιμότητας των ιδρυμάτων ΕΕΚ** μέσω της ενισχυμένης ανάπτυξης του εργαλείου SELFIE και της σταδιακής επέκτασής του ώστε να καλύπτει τη μάθηση με βάση την εργασία¹¹.
- **προώθηση της ευρωπαϊκής ΕΕΚ ως παγκόσμιου σημείου αναφοράς στην ανάπτυξη δεξιοτήτων** και προώθηση της κινητικότητας και της αναγνώρισης των επαγγελματικών προσόντων και των αποτελεσμάτων των περιόδων μάθησης στο εξωτερικό, μεταξύ άλλων μέσω της ανάπτυξης της έννοιας των ευρωπαϊκών επαγγελματικών βασικών προφίλ ως μέρους της πλατφόρμας Europass και με τη συμπλήρωση, όπου είναι δυνατόν, επαγγελματικού ψηφιακού περιεχομένου·
- **καθιέρωση μιας διαδικασίας αξιολόγησης από ομοτίμους σχετικά με τη διασφάλιση της ποιότητας** στην ΕΕΚ, ώστε να στηριχθεί η ανοδική σύγκλιση όσον αφορά την ποιότητα, τη διαφάνεια και την αμοιβαία εμπιστοσύνη.

Το πολιτικό πλαίσιο

Ανταποκρινόμενη στην κρίση COVID-19, η Επιτροπή πρότεινε ένα τολμηρό και ολοκληρωμένο **σχέδιο επανόρθωσης και προετοιμασίας για την επόμενη γενιά**. Το σχέδιο παρουσιάζει έναν χάρτη πορείας σχετικά με τον τρόπο ανάκαμψης της ευρωπαϊκής οικονομίας, προστασίας και δημιουργίας θέσεων εργασίας, ενίσχυσης της πράσινης και της ψηφιακής μετάβασης καθιστώντας την δικαιότερη, ανθεκτικότερη και πιο βιώσιμη για τις μελλοντικές γενιές. Υπογραμμίζει ότι η βελτίωση και η προσαρμογή των δεξιοτήτων, των γνώσεων και των ικανοτήτων έχουν καταστεί ακόμη πιο σημαντικές.

¹¹ Το SELFIE (Self-reflection on Effective Learning by Fostering the use of Innovative Educational Technologies/Αναστοχασμός για την αποτελεσματική μάθηση με την ενίσχυση της χρήσης καινοτόμων εκπαιδευτικών τεχνολογιών) είναι ένα δωρεάν, εύχρηστο, προσαρμόσιμο εργαλείο που βοηθά τα σχολεία να εκτιμήσουν πού βρίσκονται με τη μάθηση στην ψηφιακή εποχή. Έχει σχεδιαστεί από το ΚΚΕρ με σκοπό να βοηθήσει τα σχολεία να ενσωματώσουν τις ψηφιακές τεχνολογίες στη διδασκαλία, στη μάθηση και στην αξιολόγηση των μαθητών. Μπορεί να καταγράψει τι λειτουργεί ικανοποιητικά, πού χρειάζονται βελτιώσεις και ποιες θα πρέπει να είναι οι προτεραιότητες. Το εργαλείο είναι διαθέσιμο σήμερα στις 24 επίσημες γλώσσες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ενώ θα προστεθούν και άλλες γλώσσες στο μέλλον. Το SELFIE συγκεντρώνει —ανωνύμως— τις απόψεις των μαθητών, των εκπαιδευτικών και των υπευθύνων σχολείου σχετικά με το πώς χρησιμοποιείται η τεχνολογία στο σχολείο τους. Αυτό πραγματοποιείται μέσω σύντομων προτάσεων και ερωτήσεων και μιας απλής πενταβάθμιας κλίμακας συμφωνίας. Οι δηλώσεις καλύπτουν τομείς όπως η ηγεσία, η υποδομή, η κατάρτιση των εκπαιδευτικών και οι ψηφιακές δεξιότητες των μαθητών. Τα αποτελέσματα της αυτοαξιολόγησης μπορούν να χρησιμοποιηθούν στρατηγικά σε επίπεδο συστήματος ή σε θεσμικό επίπεδο για την ανάπτυξη της παρακολούθησης των ικανοτήτων και των επενδύσεων σε υποδομές, σύμφωνα με τα κενά που έχουν εντοπιστεί.

Το Next Generation EU («ΕΕ - Επόμενη Γενιά»)¹² θα συγκεντρώσει νέα χρηματοδότηση στις χρηματοπιστωτικές αγορές για την περίοδο 2021-2024 για τον **μηχανισμό ανάκαμψης και ανθεκτικότητας**¹³ και το **REACT-EU**¹⁴ που προτάθηκαν πρόσφατα. Αμφότερα τα προγράμματα θα περιλαμβάνουν επενδύσεις στις **δεξιότητες, την εκπαίδευση και την κατάρτιση**, ώστε να τεθούν οι βάσεις για μια πράσινη, ψηφιακή και ανθεκτική ανάκαμψη. Η Επιτροπή έχει επίσης προσαρμόσει τις προτάσεις της για το μελλοντικό Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+ προκειμένου να παράσχει ακόμη μεγαλύτερη στήριξη στα **μέτρα για την απασχόληση των νέων και την εκπαίδευση και τις δεξιότητες**.

Στο πλαίσιο της στρατηγικής για την ανάκαμψη, η Επιτροπή πρότεινε επίσης να χορηγηθεί σημαντική πρόσθετη χρηματοδότηση ύψους 30 δισ. EUR για το **Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης**, με αποτέλεσμα το συνολικό ποσό να ανέρχεται στα 40 δισ. EUR. Η χρηματοδότηση αυτή θα χρησιμοποιηθεί για την άμβλυση των κοινωνικοοικονομικών επιπτώσεων της μετάβασης προς την κλιματική ουδετερότητα στις περιφέρειες που πλήττονται περισσότερο, π.χ. με στήριξη της επανεκπαίδευσης εργαζομένων, με παροχή βοήθειας στις ΜΜΕ ώστε να δημιουργήσουν νέες οικονομικές ευκαιρίες και με επενδύσεις στη μετάβαση σε καθαρές μορφές ενέργειας και στην κυκλική οικονομία¹⁵.

Το γεγονός αυτό συνδέεται με την **ευρωπαϊκή πράσινη συμφωνία**, η οποία είναι η νέα αναπτυξιακή στρατηγική της ΕΕ που αποσκοπεί στον μετασχηματισμό της ΕΕ σε δίκαιη και ευημερούσα κοινωνία που διαθέτει μια οικονομία σύγχρονη, ανταγωνιστική και αποδοτική ως προς τη χρήση των πόρων, στην οποία ως το 2050 θα έχουν μηδενιστεί οι καθαρές εκπομπές αερίων θερμοκηπίου και όπου η οικονομική ανάπτυξη θα έχει αποσυνδεθεί από τη χρήση πόρων. Η επένδυση σε μια **πιο κυκλική οικονομία**¹⁶ μπορεί να βοηθήσει την ΕΕ να μειώσει την εξάρτησή της από τους εξωτερικούς προμηθευτές και να αυξήσει την ανθεκτικότητά της στα παγκόσμια ζητήματα εφοδιασμού. Το επικείμενο **κύμα ανακαινίσεων** θα επικεντρωθεί στη δημιουργία θέσεων εργασίας στον τομέα των κατασκευών, των ανακαινίσεων και άλλων κλάδων έντασης εργασίας¹⁷. Οι μεταβάσεις στους τομείς αυτούς οδηγούν σε αυξημένη ανάγκη επανεπίδειξης και αναβάθμισης των δεξιοτήτων. Τα προγράμματα ΕΕΚ μπορούν να διαδραματίσουν καίριο ρόλο στην επίτευξη αυτών των δεξιοτήτων και είναι πιθανό να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο, μεταξύ άλλων, κατά την υλοποίηση άλλων πρωτοβουλιών της ευρωπαϊκής πράσινης συμφωνίας¹⁸.

Η Επιτροπή ενέκρινε επίσης **μια νέα βιομηχανική στρατηγική για την Ευρώπη**¹⁹ για την αντιμετώπιση της διττής πράσινης και ψηφιακής μετάβασης. Ζητεί να αναληφθεί αποφασιστική δράση για να καταστεί η διά βίου μάθηση πραγματικότητα για όλους και να

¹² COM(2020) 456 final.

¹³ COM(2020) 408 final.

¹⁴ COM(2020) 451 final.

¹⁵ COM(2020) 442 final.

¹⁶ COM(2020) 98 final.

¹⁷ COM(2020) 456 final.

¹⁸ Για παράδειγμα, η στρατηγική της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα με ορίζοντα το 2030 [COM(2020) 380 final] υπογραμμίζει τον βασικό ρόλο που διαδραματίζουν οι δεξιότητες στη μετάβαση προς μια πράσινη οικονομία και στην καταπολέμηση της απώλειας της βιοποικιλότητας, εστιάζοντας στην κατάρτιση και την αναβάθμιση των δεξιοτήτων του εργατικού δυναμικού σε ευρύ φάσμα τομέων. Αυτό θα συμβάλει επίσης στο μελλοντικό σχέδιο δράσης μηδενικής ρύπανσης για τον αέρα, το νερό και το έδαφος, όπου είναι σημαντικό να συνδυαστούν η εκπαίδευση και οι δεξιότητες από διαφορετικούς τομείς, όπως το περιβάλλον και η υγεία, για την αντιμετώπιση αυτών των ολοένα και περισσότερο οριζόντιων προκλήσεων. Η στρατηγική «Από το αγρόκτημα στο πιάτο» (COM(2020) 381 final), η οποία αποσκοπεί στον μετασχηματισμό του τρόπου παραγωγής και παράδοσης των τροφίμων στο πιάτο μας, αναγνωρίζει επίσης τον καίριο ρόλο της γνώσης και της καθοδήγησης για την υποστήριξη της μετάβασης.

¹⁹ COM(2020) 102 final.

εξασφαλιστεί ότι η εκπαίδευση και η κατάρτιση συμβαδίζουν με τη διττή μετάβαση. Καλεί επίσης την τριτοβάθμια εκπαίδευση και την ΕΕΚ να παρέχουν περισσότερους επιστήμονες, μηχανικούς και τεχνικούς για την αγορά εργασίας. Ομοίως, η **στρατηγική για τις ΜΜΕ με στόχο μια βιώσιμη και ψηφιακή Ευρώπη** υπογραμμίζει τον τρόπο με τον οποίο ένας αυξανόμενος αριθμός ΜΜΕ αντιμετωπίζει την πρόκληση της εξεύρεσης των απαραίτητων δεξιοτήτων και το γεγονός ότι η διαθεσιμότητα ειδικευμένου προσωπικού ή πεπειραμένων διευθυντικών στελεχών παραμένει το σημαντικότερο πρόβλημα για το ένα τέταρτο των ΜΜΕ στην Ευρωπαϊκή Ένωση²⁰. Η ΕΕΚ είναι ιδιαίτερα σημαντική για τις ΜΜΕ, ώστε να διασφαλιστεί ότι το εργατικό δυναμικό τους διαθέτει τις δεξιότητες που απαιτούνται στην αγορά εργασίας.

Οι ευκαιρίες και οι προκλήσεις του εν εξελίξει ψηφιακού μετασχηματισμού και της πολιτικής απάντησης της Ευρώπης έχουν σκιαγραφηθεί στη στρατηγική «**Διαμόρφωση του ψηφιακού μέλλοντος της Ευρώπης**», στην οποία τονίζεται η ανάγκη επένδυσης στην εκπαίδευση και κατάρτιση και στις ψηφιακές δεξιότητες για όλους τους Ευρωπαίους, λαμβανομένης υπόψη της εγκριθείσας **στρατηγικής για την ισότητα των φύλων 2020-2025**²¹.

2. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ, ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΙΚΟΤΗΤΑ

• Νομική βάση

Σύμφωνα με το άρθρο 166 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ, η Ένωση εφαρμόζει πολιτική επαγγελματικής εκπαίδευσης, η οποία στηρίζει και συμπληρώνει τις δράσεις των κρατών μελών, σεβόμενη ταυτόχρονα πλήρως την αρμοδιότητα των κρατών μελών για το περιεχόμενο και την οργάνωση της επαγγελματικής εκπαίδευσης. Στόχος της δράσης της Ένωσης σύμφωνα με το άρθρο 166 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ είναι:

- να διευκολύνει την προσαρμογή στις μεταλλαγές της βιομηχανίας, ιδίως μέσω της επαγγελματικής εκπαίδευσης και του επαγγελματικού αναπροσανατολισμού,
- να βελτιώνει την αρχική επαγγελματική εκπαίδευση και τη συνεχή κατάρτιση, για να διευκολύνεται η επαγγελματική ένταξη και επανένταξη στην αγορά της εργασίας,
- να διευκολύνει την πρόσβαση στην επαγγελματική εκπαίδευση και την ενίσχυση της κινητικότητας των εκπαιδευτών και των εκπαιδευομένων και ιδίως των νέων,
- να τονώνει τη συνεργασία μεταξύ ιδρυμάτων εκπαίδευσης ή κατάρτισης και επιχειρήσεων,
- να αναπτύσσει την ανταλλαγή πληροφοριών και εμπειριών για τα κοινά προβλήματα των συστημάτων κατάρτισης των κρατών μελών.

Σύμφωνα με το Άρθρο 165 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ, η Ένωση συμβάλλει στην ανάπτυξη παιδείας υψηλού επιπέδου, ενθαρρύνοντας τη συνεργασία μεταξύ κρατών μελών και, αν αυτό απαιτείται, υποστηρίζοντας και συμπληρώνοντας τη δράση τους, σεβόμενη ταυτόχρονα πλήρως την αρμοδιότητα των κρατών μελών για το περιεχόμενο της διδασκαλίας και την οργάνωση του εκπαιδευτικού συστήματος. Στόχος της δράσης της Ένωσης σύμφωνα με το άρθρο 165 παράγραφος 2 δεύτερη και τέταρτη περίπτωση της ΣΛΕΕ είναι:

²⁰ COM(2020) 103 final.

²¹ Ανακοίνωση της Επιτροπής «Μια Ένωση ισότητας: Στρατηγική για την ισότητα των φύλων 2020-2025», COM/2020/152 final.

- να ευνοεί την κινητικότητα φοιτητών και εκπαιδευτικών, μεταξύ άλλων και μέσω της ακαδημαϊκής αναγνώρισης διπλωμάτων και περιόδων σπουδών,
- να αναπτύσσει την ανταλλαγή πληροφοριών και εμπειριών για τα κοινά προβλήματα των εκπαιδευτικών συστημάτων των κρατών μελών.

- **Επικουρικότητα (σε περίπτωση μη αποκλειστικής αρμοδιότητας)**

Στις προσπάθειές της για την ανάπτυξη εκπαίδευσης και κατάρτισης υψηλού επιπέδου και την εφαρμογή πολιτικής για την επαγγελματική κατάρτιση, η ΕΕ είναι αρμόδια να ενθαρρύνει τη συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών, υποστηρίζοντας και συμπληρώνοντας τη δράση τους, όπου χρειάζεται.

Η ποιότητα και η σύγκλιση των συστημάτων ΕΕΚ στηρίζουν την ελεύθερη κυκλοφορία προσώπων, αγαθών και υπηρεσιών, την ανθεκτικότητα του εργατικού δυναμικού της ΕΕ και, εν τέλει, την επιτυχή, βιώσιμη εσωτερική αγορά και, συνεπώς, μπορούν να αντιμετωπιστούν μόνο σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Το άρθρο 166 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης ορίζει ότι η Ένωση εφαρμόζει πολιτική επαγγελματικής εκπαίδευσης, η οποία στηρίζει και συμπληρώνει τις δράσεις των κρατών μελών, σεβόμενη ταυτόχρονα πλήρως την αρμοδιότητα των κρατών μελών για το περιεχόμενο και την οργάνωση της επαγγελματικής εκπαίδευσης.

Το Άρθρο 165 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης ορίζει ότι η Ένωση συμβάλλει στην ανάπτυξη παιδείας υψηλού επιπέδου, ενθαρρύνοντας τη συνεργασία μεταξύ κρατών μελών και, αν αυτό απαιτείται, υποστηρίζοντας και συμπληρώνοντας τη δράση τους, σεβόμενη ταυτόχρονα πλήρως την αρμοδιότητα των κρατών μελών για το περιεχόμενο της διδασκαλίας και την οργάνωση των εκπαιδευτικών συστημάτων.

Σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, η πρόταση περιγράφει τη νέα πολιτική της Ένωσης στον τομέα της ΕΕΚ και διατυπώνει σχετικές συστάσεις.

Η παρούσα σύσταση δεν θίγει την οδηγία 2005/36/ΕΚ²² όπως τροποποιήθηκε από την οδηγία 2013/55/ΕΚ²³ σχετικά με την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων και το καθεστώς αυτόματης αναγνώρισης που προβλέπεται σε αυτήν.

- **Αναλογικότητα**

Οι δράσεις που προτείνονται στο πλαίσιο της σύστασης είναι ανάλογες προς τους επιδιωκόμενους στόχους. Η πρόταση σύστασης του Συμβουλίου υποστηρίζει τις μεταρρυθμιστικές διαδικασίες που ξεκίνησαν από κάθε χώρα και συμπληρώνει τις προσπάθειες των κρατών μελών στον τομέα της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης. Η προτεινόμενη δράση σέβεται τις πρακτικές των κρατών μελών και την ποικιλία των συστημάτων. Επιτρέπει την εφαρμογή διαφοροποιημένης προσέγγισης, η οποία αντικατοπτρίζει τη διαφορετική οικονομική, χρηματοοικονομική και κοινωνική κατάσταση και τις διαφορετικές συνθήκες της αγοράς εργασίας στα κράτη μέλη.

- **Επιλογή της νομικής πράξης**

Η προτεινόμενη νομική πράξη είναι σύσταση του Συμβουλίου, η οποία σέβεται τις αρχές της επικουρικότητας και της αναλογικότητας. Βασίζεται στο ισχύον ενωσιακό δίκαιο και συνάδει με το είδος των διαθέσιμων μέσων για ανάληψη ενωσιακής δράσης στους τομείς της εκπαίδευσης και κατάρτισης, καθώς και της απασχόλησης. Ως νομική πράξη, σηματοδοτεί τη δέσμευση των κρατών μελών για τα μέτρα που προβλέπονται στην παρούσα σύσταση και

²² ΕΕ L 255 της 30.9.2005.

²³ ΕΕ L 354 της 28.12.2013.

παρέχει ισχυρή πολιτική βάση για συνεργασία σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης στον τομέα αυτό, διασφαλίζοντας ταυτόχρονα τον πλήρη σεβασμό της αρμοδιότητας των κρατών μελών στο πεδίο της πολιτικής για την εκπαίδευση και την κατάρτιση, της κοινωνικής πολιτικής καθώς και των πολιτικών απασχόλησης

3. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΚ ΤΩΝ ΥΣΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΩΝ, ΤΩΝ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΩΝ ΜΕ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΚΤΙΜΗΣΕΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

Εκ των υστέρων αξιολογήσεις/έλεγχοι καταλληλότητας της ισχύουσας νομοθεσίας

Άνευ αντικειμένου.

Διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη

Από το 2017 πραγματοποιήθηκαν διεξοδικές και στοχευμένες διαβουλεύσεις, με σκοπό να οριστούν οι ακρογωνιαίοι λίθοι της μελλοντικά κατάλληλης επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, στο πλαίσιο των αναδυόμενων τάσεων και προκλήσεων (ψηφιοποίηση, αυτοματισμός, ρομποτική, τεχνητή νοημοσύνη, πράσινη και βιώσιμη οικονομία συμπεριλαμβανομένων της κλιματικής αλλαγής, της παγκοσμιοποίησης, των νέων επιχειρηματικών μοντέλων, των νέων μορφών οργάνωσης της εργασίας, των δημογραφικών εξελίξεων, της γήρανσης, της μετανάστευσης).

Στις εν λόγω διαβουλεύσεις συμμετείχαν όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη:

- Τα κράτη μέλη και οι κοινωνικοί εταίροι που ομαδοποιούνται στους γενικούς διευθυντές για την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση και η τριμελής ΣΕΕΚ, η οποία εξέδωσε [Γνωμοδότηση σχετικά με το μέλλον της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης μετά το 2020](#),
- Ευρωπαίοι Κοινωνικοί Εταίροι (με τα έγγραφα της θέσης τους: [ETUC](#), [SME United](#) και [BusinessEurope](#)) και σε ειδική ακρόαση τον Ιανουάριο 2020, και
- [ευρωπαϊκές ενώσεις παρόχων ΕΕΚ](#).

[Έρευνα σχετικά με τις προκλήσεις και τον αντίκτυπο της πανδημίας COVID-19 στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση](#) που πραγματοποιήθηκε από την Επιτροπή κατά την περίοδο Μαρτίου-Μαΐου 2020 με τα ακόλουθα πορίσματα:

- Διατίθενται διάφορα εργαλεία για τη δημιουργία υλικού για την εξ αποστάσεως εκπαίδευση. Ωστόσο, γενικά, το επιγραμμικό υλικό ΕΕΚ είναι λιγότερο ανεπτυγμένο, όσον αφορά τα πρακτικά τμήματα της κατάρτισης και της μάθησης που βασίζεται στην εργασία·
- Οι εκπαιδευόμενοι ΕΕΚ θα μπορούσαν να είναι σε μειονεκτική θέση σε σύγκριση με τους εκπαιδευόμενους από άλλες εκπαιδευτικές κατευθύνσεις, καθώς καταβάλλονται μεγαλύτερες προσπάθειες για σχολικά μαθήματα γενικής κατεύθυνσης και λιγότερες για τυπικό περιεχόμενο επαγγελματικής κατάρτισης·
- Υπάρχει σημαντική διακοπή της «αλυσίδας εφοδιασμού» της μαθητείας. Οι μαθητευόμενοι διέκοψαν σε μεγάλο βαθμό την παρουσία τους σε εταιρείες στους τομείς των οποίων οι δραστηριότητες έκλεισαν (π.χ. εστίαση, ευεξία, τουρισμός και μεταποίηση). Σε ορισμένες περιπτώσεις, η διακοπή και ο τερματισμός της χρηματικής αντιστάθμισης, κατά περίπτωση, αυξάνουν το ποσοστό των διαρροών·
- Ελάχιστη ικανότητα για τους εργοδότες να εστιάζουν στην κατάρτιση είτε για νέους είτε για τους εργαζομένους τους λόγω ανησυχιών για τη διασφάλιση της

επιχειρηματικής συνέχειας. Ωστόσο, ορισμένοι εργοδότες και φορείς παροχής κατάρτισης έκαναν την καλύτερη δυνατή χρήση της περιόδου που ίσχυαν τα περιοριστικά μέτρα για τη στήριξη της κατάρτισης των εργαζομένων τους και για την επιτάχυνση της ανάπτυξης ψηφιακών συστημάτων και περιεχομένου μάθησης:

- Μολονότι αποτελεί σημαντική πρόκληση για τους εκπαιδευτικούς και τους εκπαιδευτές, καθώς και για τους εκπαιδευόμενους να προσαρμοστούν ταχέως σε αυτή τη δραματική αλλαγή, πολλοί φορείς έχουν κινητοποιηθεί για να βοηθήσουν (πάροχοι ΕΕΚ, τοπικές κυβερνήσεις, εκδότες, ΜΚΟ, επιχειρήσεις, κ.λπ.).
- Υπάρχει έντονη ζήτηση για μια ευρωπαϊκή επιγραμματική πλατφόρμα (η οποία να είναι ασφαλής, με εξασφαλισμένη ποιότητα, πολυγλωσσική κ.λπ.), που θα προσφέρει ευκαιρίες δικτύωσης και ανταλλαγής ορθών πρακτικών και θα προσφέρει ψηφιακές λύσεις, μεταξύ άλλων για τη μάθηση που βασίζεται στην εργασία.

Παρόμοια ανάλυση που πραγματοποιήθηκε από το CEDEFOP καταδεικνύει επίσης ορισμένες προκλήσεις για τον τομέα της ΕΕΚ: η εξ αποστάσεως μάθηση είναι αποσπασματική και η χρήση της εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τις ηλεκτρονικές δεξιότητες και τη διαθεσιμότητα των σχολείων και των εκπαιδευτικών, καθώς και από τους σχετικούς τομείς. Η χρήση της εκτείνεται από την απλή επικοινωνία/διατήρηση σε επαφή με τους σπουδαστές έως την πρόσβαση σε πόρους (βίντεο κ.λπ.) και καθαυτή τη διδασκαλία. Η ανάλυση κατέδειξε επίσης ότι οι μαθητευόμενοι συνεχίζουν την εκπαίδευση και την εργασία τους, ιδίως σε εταιρείες που παρέχουν βασικές υπηρεσίες όπως η υγειονομική περίθαλψη και τα τρόφιμα, εφόσον τηρούνται μέτρα για την υγεία και την ασφάλεια. Αντιθέτως, οι μαθητευόμενοι διέκοψαν τη συμμετοχή τους σε τομείς των οποίων οι δραστηριότητες έκλεισαν δια νόμου, όπως, στις περισσότερες χώρες, η φιλοξενία, η ευεξία, ο τουρισμός²⁴. Λόγω της υψηλής παρουσίας τους στους τομείς αυτούς, εκτιμάται ότι οι γυναίκες επηρεάστηκαν ιδιαίτερα.

Γενικότερα, για τον καθορισμό της μελλοντικής πολιτικής ΕΕΚ χρησιμοποιήθηκαν τα ακόλουθα αποδεικτικά στοιχεία και φόρα:

- έργο CEDEFOP με θέμα [«Αλλαγή της φύσης και του ρόλου της ΕΕΚ στην Ευρώπη»](#) (2016-2018),
- δημοσκόπηση του CEDEFOP για την ΕΕΚ (2017) βασισμένη στις απαντήσεις συνολικά 35.646 πολιτών των κρατών μελών,
- [μελέτη για την κινητικότητα ΕΕΚ στην Ευρώπη](#) της Επιτροπής (2019),
- συζητήσεις που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια εκδηλώσεων της ευρωπαϊκής εβδομάδας επαγγελματικών δεξιοτήτων (2018, 2019),
- περαιτέρω στοιχεία από τον ΟΟΣΑ και τη ΔΟΕ.

Η πρόταση τροποποίησης και ενσωμάτωσης στοιχείων των δύο ειδικών ενωσιακών οργάνων για την ΕΕΚ, του ECVET και του EQAVET, με παράλληλη κατάργηση των αρχικών οργάνων, βασίζεται σε:

- ειδική [μελέτη για τα όργανα ΕΕΚ της ΕΕ](#) (EQAVET και ECVET) (2019, λαμβάνονται υπόψη προηγούμενες μελέτες αξιολόγησης),
- αποτελέσματα ομάδας εργασίας της ΣΕΕΚ, η οποία συστάθηκε για να συμφωνήσει επί της μελλοντικής ανάπτυξης των ευρωπαϊκών οργάνων ΕΕΚ (1ο εξάμηνο 2019).

²⁴

<https://www.cedefop.europa.eu/fr/news-and-press/news/how-european-countries-manage-apprenticeships-respond-coronavirus-crisis>

Αντίκτυπος της πρότασης στη σύσταση του Συμβουλίου για το ευρωπαϊκό σύστημα πιστωτικών μονάδων για την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση (ECVET) και στη σύσταση του Συμβουλίου για το ευρωπαϊκό πλαίσιο αναφοράς για τη διασφάλιση της ποιότητας στην επαγγελματική εκπαίδευση (EQAVET) και προτεινόμενη μελλοντική πορεία

Από το 2009 έχουν αναπτυχθεί και εφαρμόζονται δύο συγκεκριμένα όργανα EEK για τη στήριξη των κρατών μελών ώστε να καταστήσουν την EEK περισσότερο ευέλικτη (το ευρωπαϊκό σύστημα πιστωτικών μονάδων για την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση — ECVET) και να βελτιώσουν την ποιότητα των συστημάτων EEK (το ευρωπαϊκό πλαίσιο αναφοράς για τη διασφάλιση της ποιότητας στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση — EQAVET). Σύμφωνα με τα αποτελέσματα των πρόσφατων αξιολογήσεών τους, και τα δύο μέσα πρέπει να εκσυγχρονιστούν και να εξορθολογιστούν.

Στόχος της **σύστασης για το ECVET**²⁵ ήταν η βελτίωση της αναγνώρισης, της συσσώρευσης και της μεταφοράς μαθησιακών αποτελεσμάτων, η υποστήριξη της κινητικότητας και της διάβιου μάθησης, καθώς και η δημιουργία ενός πιστωτικού συστήματος της ΕΕ στην EEK. Η πρωτοβουλία αυτή αναπτύχθηκε περαιτέρω μετά τη δήλωση της Κοπεγχάγης του 2002²⁶ σχετικά με τις μελλοντικές προτεραιότητες για την ενίσχυση της ευρωπαϊκής συνεργασίας στην EEK, η οποία ανέφερε την ανάγκη για ένα σύστημα που θα υποστηρίζει τη διαφάνεια, τη συγκρισιμότητα, τη δυνατότητα μεταφοράς και την αναγνώριση των ικανοτήτων και/ή των προσόντων, μεταξύ διαφόρων χωρών και σε διάφορα επίπεδα.

Σύμφωνα με τις προαναφερθείσες αξιολογήσεις σχετικά με τα όργανα EEK της ΕΕ, το ECVET έχει συμβάλει ευρέως στην ανάπτυξη μιας καλύτερης ποιότητας εμπειρίας κινητικότητας μέσω της χρήσης και της τεκμηρίωσης μονάδων μαθησιακών αποτελεσμάτων, με σχεδόν όλα τα κράτη μέλη να χρησιμοποιούν πλέον το ECVET στη διεθνή κινητικότητα. Ωστόσο, η έννοια των σημείων ECVET γενικά δεν εφαρμόστηκε και το ECVET δεν οδήγησε στην ανάπτυξη ενός ευρωπαϊκού συστήματος πιστωτικών μονάδων στην EEK.

Με βάση τις παρατηρήσεις που ελήφθησαν κατά τη διάρκεια της διαβούλευσης με τα ενδιαφερόμενα μέρη και την εμπειρία που αποκτήθηκε από την εφαρμογή του ECVET κατά τα τελευταία 10 έτη, η παρούσα πρόταση ενσωματώνει και ενισχύει ορισμένα στοιχεία της σύστασης του 2009 για το ECVET και εγκαταλείπει τα υπόλοιπα που δεν προσφέρουν προστιθέμενη αξία ούτε ανταποκρίνονται σε πραγματικές ανάγκες στα συστήματα EEK. Ειδικότερα,

- Στην πρόταση ενσωματώνεται και ενισχύεται η αρχή ότι οι τίτλοι προσόντων αποτελούνται από μονάδες μαθησιακών αποτελεσμάτων (διαμόρφωση ενοτήτων). Αυτό θεωρείται προαπαιτούμενο για την αύξηση της ευελιξίας των προγραμμάτων EEK και τη διευκόλυνση της επικύρωσης ως μέσου για την προώθηση της αναβάθμισης των δεξιοτήτων και της επανεπίδευσης. Αυτό παίζει καθοριστικό ρόλο επίσης στη διευκόλυνση της κινητικότητας των εκπαιδευόμενων EEK και στην αναγνώριση των μαθησιακών αποτελεσμάτων που επιτυγχάνονται κατά τη διάρκεια αυτών των περιόδων κινητικότητας. Επιπλέον, μπορεί επίσης να στηρίζει την αυτόματη αμοιβαία αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων και της συνεργασίας EEK σε τομεακό επίπεδο, συμπεριλαμβανομένης της στήριξης μέσω

²⁵ ΕΕ C 155 της 8.7.2009.

²⁶ Δήλωση των Ευρωπαίων υπουργών επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, που συναντήθηκαν στην Κοπεγχάγη στις 29 και 30 Νοεμβρίου 2002, σχετικά με την ενισχυμένη ευρωπαϊκή συνεργασία στον τομέα της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης.

των στρατηγικών σχεδίων²⁷ για την τομεακή συνεργασία στον τομέα των δεξιοτήτων. Για τον σκοπό αυτό, θα διερευνηθεί η έννοια των ευρωπαϊκών επαγγελματικών βασικών προφίλ με σκοπό τον καθορισμό ενός συγκεκριμένου μεριδίου κοινού περιεχομένου κατάρτισης σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Τα προφίλ έχουν τη δυνατότητα να διευκολύνουν σημαντικά την κινητικότητα των εκπαιδευομένων και των εργαζομένων, την αυτόματη αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων και των αποτελεσμάτων των περιόδων μάθησης στο εξωτερικό, καθώς και την ανάπτυξη κοινών επαγγελματικών προσόντων και προγραμμάτων ΕΕΚ.

- Τα εργαλεία κινητικότητας που αναπτύχθηκαν στο πλαίσιο της σύστασης του 2009 (π.χ. συμφωνία μάθησης και μνημόνιο κατανόησης) σχετικά με τη στήριξη της γεωγραφικής κινητικότητας των εκπαιδευομένων στο πλαίσιο της ΕΕΚ θα αναπτυχθούν περαιτέρω στο πλαίσιο άλλων μέσων της ΕΕ, όπως αυτά που υποστηρίζονται από το πρόγραμμα Erasmus+ και συνδέονται με την περαιτέρω ανάπτυξη του Europass.
- Οι πιστωτικές μονάδες που εισήχθησαν με τη σύσταση του 2009 θα καταργηθούν, λόγω της πολύ χαμηλής υιοθέτησης και της έλλειψης στοιχείων προστιθέμενης αξίας. Στην πράξη, το ECTS (Ευρωπαϊκό σύστημα μεταφοράς και συσσώρευσης ακαδημαϊκών μονάδων) που εφαρμόζεται ευρέως στην τριτοβάθμια εκπαίδευση χρησιμοποιείται επίσης για τη μεταδευτεροβάθμια και τριτοβάθμια ΕΕΚ.

Η σύσταση του 2009 για το ECVET θα καταργηθεί και θα προωθηθούν οι διατάξεις και οι αρχές του ECVET με βάση την παρούσα πρόταση και την ενσωμάτωσή της σε άλλα μέσα πολιτικής της ΕΕ.

Η **σύσταση για το EQAVET**²⁸ εγκρίθηκε με σκοπό τη βελτίωση της ποιότητας της ΕΕΚ. Η σημασία της βελτίωσης της ποιότητας στην ΕΕΚ περιλαμβανόταν ήδη στη στρατηγική της Λισαβόνας του 2000, στην οποία αναφέρεται ότι η μετάβαση σε μια οικονομία που βασίζεται στη γνώση απαιτεί σύγχρονη και ευπροσάρμοστη ΕΕΚ. Στη συνέχεια, η δήλωση της Κοπεγχάγης του 2002 πρότεινε τη συνεργασία της ΕΕ για τη διασφάλιση της ποιότητας στην ΕΕΚ με σκοπό τη στήριξη της αμοιβαίας εμπιστοσύνης και της αναγνώρισης των επαγγελματικών προσόντων.

Οι προαναφερθείσες αξιολογήσεις σχετικά με τα όργανα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης (ΕΕΚ) της ΕΕ έδειξαν ότι το EQAVET ενθάρρυνε τα κράτη μέλη να επανεξετάσουν και να βελτιώσουν τα εθνικά τους συστήματα διασφάλισης της ποιότητας: δώδεκα κράτη μέλη τα βελτίωσαν ειδικά ανταποκρινόμενα στην εν λόγω σύσταση, ενώ στις περισσότερες άλλες χώρες το EQAVET χρησιμοποιείται για την επανεξέταση και την προσαρμογή των συστημάτων τους. Επιπλέον, πολλές χώρες διαθέτουν νέα νομοθεσία για τη διασφάλιση της ποιότητας, η οποία αναφέρεται ρητά στο EQAVET. Ωστόσο, η σύσταση δεν συνέβαλε σημαντικά στη βελτίωση της διαφάνειας των ρυθμίσεων διασφάλισης της ποιότητας μεταξύ των χωρών και δεν ενίσχυσε γενικά την αμοιβαία εμπιστοσύνη. Επιπλέον, ορισμένοι ενδιαφερόμενοι αντιλαμβάνονται επίσης ότι το εργαλείο εφαρμόζεται ως επί το πλείστον στη βασισμένη στο σχολείο αρχική ΕΕΚ.

²⁷ Το στρατηγικό σχέδιο για την τομεακή συνεργασία όσον αφορά τις δεξιότητες είναι μια νέα στρατηγική προσέγγιση για την κινητοποίηση των ενδιαφερομένων μερών με στόχο την ανάπτυξη στρατηγικών για τις τομεακές δεξιότητες με βάση τη ζήτηση στην Ευρώπη. Παρέχει μια ισχυρή βάση για την έναρξη μεγαλύτερων προσπαθειών. Έως σήμερα, χρησιμοποιείται πιλοτικά στους εξής τομείς: παραγωγή πρόσθετων υλών· αυτοκινητοβιομηχανία· μπαταρίες· βιοοικονομία· κατασκευές· αμυντικές τεχνολογίες· ψηφιοποίηση της αξιακής αλυσίδας ενέργειας και ενεργοβόρες βιομηχανίες· διάστημα· θαλάσσιες τεχνολογίες· θαλάσσιες μεταφορές· μικροηλεκτρονική· χάλυβας· κλωστοϋφαντουργία· ένδυση-υπόδηση-δέρμα· και τουρισμός.

²⁸ EE C 155 της 8.7.2009.

Κατά την τελευταία δεκαετία, πολλές δραστηριότητες όπως οι δραστηριότητες εκμάθησης από ομοτίμους και οι ομάδες εργασίας για ειδικά θέματα διασφάλισης της ποιότητας αναπτύχθηκαν στο πλαίσιο του δικτύου EQAVET σε επίπεδο ΕΕ. Μία από τις δραστηριότητες αυτές, αποκαλούμενη πρωτοβουλία EQAVET+, συνίστατο στην εκπόνηση ειδικών ενδεικτικών περιγραφικών δεικτών για διάφορα θέματα διασφάλισης της ποιότητας που δεν περιλαμβάνονται στη σύσταση του 2009. Η διαδικασία αυτή αναπτύχθηκε ως απάντηση στην εξωτερική αξιολόγηση της σύστασης του 2013, στην οποία αναφέρονται οι τομείς που επιδέχονται βελτίωση.

Συνεπώς, λαμβάνοντας υπόψη τα αποτελέσματα των διαφόρων μελετών αξιολόγησης, όπως περιγράφονται ανωτέρω, η παρούσα πρόταση:

- θα καταργήσει τη σύσταση EQAVET του 2009 και θα ενσωματώσει στην παρούσα πρόταση τις εργασίες για τη διασφάλιση της ποιότητας στην ΕΕΚ στην ΕΕ·
- θα ενσωματώσει την πρωτοβουλία EQAVET+ με την προσθήκη στοιχείων σχετικά με τα μαθησιακά αποτελέσματα, την πιστοποίηση και την αξιολόγηση, τη διαβούλευση με τα ενδιαφερόμενα μέρη, τον ρόλο των εκπαιδευτικών και των εκπαιδευτών·
- θα προσθέσει έναν επιπλέον ενδεικτικό περιγραφέα για την ευελιξία των μαθησιακών διαδρομών της ΕΕΚ, δεδομένης της αυξημένης ανάγκης για την ανάπτυξη ευέλικτης παροχής ΕΕΚ, και για την ανάγκη συμβολής στην περιβαλλοντική βιωσιμότητα·
- θα συμπεριλάβει την πτυχή της ψηφιακής ετοιμότητας των συστημάτων και των ιδρυμάτων ΕΕΚ·
- θα καθορίσει νέα μέθοδο εργασίας μέσω αξιολογήσεων από ομοτίμους όσον αφορά τη διασφάλιση της ποιότητας σε επίπεδο συστήματος ΕΕΚ προκειμένου να βελτιωθεί η αμοιβαία μάθηση, να ενισχυθεί η διαφάνεια των ρυθμίσεων διασφάλισης της ποιότητας της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης και να ενισχυθεί η αμοιβαία εμπιστοσύνη μεταξύ των κρατών μελών·
- θα διατηρήσει την αποστολή και τις λειτουργίες των εθνικών σημείων αναφοράς του EQAVET.

Εκτίμηση επιπτώσεων

Η πρόταση εκπονήθηκε με βάση τα στοιχεία που συγκεντρώθηκαν σε μελέτες και μέσω ευρέων διαβουλεύσεων με τα ενδιαφερόμενα μέρη. Λόγω της συμπληρωματικής προσέγγισης των προτεινόμενων δραστηριοτήτων ως προς τις πρωτοβουλίες των κρατών μελών, του εθελοντικού χαρακτήρα των προτεινόμενων δραστηριοτήτων και του εύρους των αναμενόμενων επιπτώσεων, δεν είναι αναγκαία η εκτίμηση των επιπτώσεων.

Καταλληλότητα και απλούστευση του κανονιστικού πλαισίου

Ανευ αντικειμένου.

4. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Δεν απαιτούνται πρόσθετοι πόροι από τον προϋπολογισμό ή από το προσωπικό της ΕΕ. Επιπλέον, η παρούσα πρωτοβουλία δεν προδικάζει τις διαπραγματεύσεις για το επόμενο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο και τα μελλοντικά προγράμματα.

5. ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Σχέδια εφαρμογής και ρυθμίσεις παρακολούθησης, αξιολόγησης και υποβολής εκθέσεων

Σε εθνικό επίπεδο, η παρούσα πρόταση καλεί τα κράτη μέλη να εκσυγχρονίσουν τα συστήματα ΕΕΚ σύμφωνα με τις εθνικές προτεραιότητες και τις πρακτικές εκπαίδευσης και κατάρτισης.

Η Επιτροπή θα υποβάλλει έκθεση στο Συμβούλιο σχετικά με την εφαρμογή της σύστασης ανά πενταετία, με βάση την ετήσια παρακολούθηση του Cedefop και σε στενή συνεργασία με τη ΣΕΕΚ.

Επεξηγηματικά έγγραφα (για οδηγίες)

Ανευ αντικειμένου.

Αναλυτική επεξήγηση των επιμέρους διατάξεων της πρότασης

Συστάσεις προς τα κράτη μέλη

Η πρόταση καλεί τα κράτη μέλη να εργαστούν για την εφαρμογή της πολιτικής της Ένωσης στον τομέα της ΕΕΚ. Η πολιτική αυτή εμπνέεται από τη γνωμοδότηση της ΣΕΕΚ σχετικά με το μέλλον της ΕΕΚ μετά το 2020²⁹.

Η κρίση COVID-19 τόνισε την επείγουσα ανάγκη για θέσπιση των κύριων κατευθύνσεων των μεταρρυθμιστικών δράσεων ώστε να καταστεί η ΕΕΚ πιο ανθεκτική και να ανταποκρίνεται στις μελλοντικές προκλήσεις. Έχει τονίσει την ανάγκη για αυξημένη ευελιξία της ΕΕΚ ως απόκριση σε ταχείες αλλαγές, επιτάχυνση της ψηφιοποίησης της ΕΕΚ, σύγχρονες και καινοτόμες προσεγγίσεις μάθησης και περισσότερες επενδύσεις σε δεξιότητες και ικανότητες των εκπαιδευτικών και των εκπαιδευτών.

Ένα από τα βασικά μηνύματα της γνωμοδότησης ΣΕΕΚ είναι η προώθηση της δημιουργίας μιας ευρωπαϊκής κουλτούρας ΕΕΚ, η οποία είναι **προσανατολισμένη στα αποτελέσματα, στηρίζει τα κράτη μέλη στον καθορισμό στόχων** και αναπτύσσει μεθόδους για την αξιολόγηση της επίτευξής τους. Με βάση προηγούμενες διαβουλεύσεις σχετικά με τους πιθανούς δείκτες αναφοράς στον τομέα της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, η πρόταση προβλέπει επίσης την επίτευξη ορισμένων ποσοτικών στόχων έως το 2025, όπως αναφέρεται παρακάτω³⁰:

- **το ποσοστό των απασχολούμενων αποφοίτων θα πρέπει να είναι τουλάχιστον 82%**³¹.
- **το 60 % των νέων πτυχιούχων από την ΕΕΚ επωφελούνται από τη μάθηση που βασίζεται στην εργασία** κατά τη διάρκεια της επαγγελματικής τους εκπαίδευσης και κατάρτισης³². Ο στόχος αυτός αναφέρεται σε όλες τις μορφές μάθησης που βασίζεται στην εργασία και, ως εκ τούτου, θα συμβάλει στην αύξηση των ευκαιριών μαθητείας που μπορούν να υποστηριχθούν από το πρόγραμμα «Εγγυήσεις για τη νεολαία».

²⁹ <https://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=20479&langId=en>

³⁰ Ο αντίκτυπος της πανδημίας COVID-19 είναι πιθανόν να επιβραδύνει την επίτευξη των στόχων κατά τα πρώτα έτη, αλλά με την ανάκαμψη, η πρόοδος προς την επίτευξη αυτών των στόχων αναμένεται να επιταχυνθεί.

³¹ Αυτό θα καλύψει την ηλικιακή ομάδα 20-34 ετών με τουλάχιστον απολυτήριο ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που έχει ολοκληρώσει την εκπαίδευση και την κατάρτιση πριν από 1-3 έτη.

³² Αυτό θα καλύψει την ηλικιακή ομάδα 15-34, έχοντας ολοκληρώσει την εκπαίδευση και την κατάρτιση πριν από 1-3 έτη. Ο δείκτης θα βασίζεται σε δεδομένα που θα συλλέγονται από το 2021 ως μέρος της ΕΕΔ της ΕΕ.

- **το 8% των εκπαιδευομένων στην ΕΕΚ επωφελείται από μαθησιακή κινητικότητα στο εξωτερικό³³.**

Ο πρώτος και ο τρίτος στόχος βασίζονται σε υφιστάμενους δείκτες αναφοράς ΕΚ 2020 σχετικά με την απασχολησιμότητα και την κινητικότητα των αποφοίτων στην ΕΕΚ, ενώ ο δεύτερος βασίζεται στη σύσταση του Συμβουλίου σχετικά με ένα ευρωπαϊκό πλαίσιο για ποιοτικά και αποτελεσματικά προγράμματα μαθητείας. Το έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής εξηγεί λεπτομερώς το σκεπτικό και τη μεθοδολογία για τους εν λόγω δείκτες και στόχους.

Η πρόταση καθορίζει περαιτέρω μια σειρά από αρχές που πρέπει να ακολουθούνται σε εθνικό επίπεδο για την εφαρμογή της προαναφερόμενης πολιτικής της Ένωσης. Οι αρχές αυτές διαρθρώνονται γύρω από **τους ακόλουθους θεματικούς στόχους:**

1. Η επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση είναι ευκίνητη στην προσαρμογή σε δυναμικές αλλαγές στην αγορά εργασίας

Ο αντίκτυπος της πανδημίας της νόσου VID 19 στην οικονομία της ΕΕ, οι ραγδαίες τεχνολογικές εξελίξεις, η ψηφιοποίηση, η μετάβαση σε μια αποδοτική ως προς τη χρήση των πόρων, κυκλική και κλιματικά ουδέτερη οικονομία, τα νέα επιχειρηματικά μοντέλα και οι νέες μορφές οργάνωσης της εργασίας επιταχύνουν τις αλλαγές στις δεξιότητες που απαιτούνται από την αγορά εργασίας. Τα κράτη μέλη πρέπει να θεσπίσουν **κατάλληλα πλαίσια και μέτρα για να διασφαλίσουν ότι η ΕΕΚ είναι ανθεκτική και μπορεί να ανταποκριθεί ταχέως στις μεταβαλλόμενες απαιτήσεις της αγοράς εργασίας**. Απαιτούνται καλύτεροι μηχανισμοί πρόβλεψης των δεξιοτήτων και παρακολούθησης των αποφοίτων για την αντιμετώπιση των αλλαγών στους οικονομικούς τομείς και τα επαγγέλματα και για την ανάλογη προσαρμογή του περιεχομένου της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης. Αποφασιστικό στοιχείο είναι η ταχύτητα με την οποία πραγματοποιείται η προσαρμογή αυτή. Απαιτούνται επίπεδα αυτονομίας και χρηματοδότησης που διευκολύνουν την ταχεία ανταπόκριση των παρόχων ΕΕΚ στις εξελισσόμενες ανάγκες για δεξιότητες. Η ΕΕΚ προετοιμάζει τους πολίτες για συγκεκριμένα επαγγέλματα. Ταυτόχρονα, το μαθησιακό περιεχόμενο τόσο για τους νέους όσο και για τους ενήλικες πρέπει να επιτυγχάνει ισορροπία μεταξύ των βασικών ικανοτήτων, συμπεριλαμβανομένων των δεξιοτήτων για την καθημερινή ζωή,³⁴ και των περισσότερο ειδικών επαγγελματικών δεξιοτήτων.

Ειδικότερα, η μάθηση που βασίζεται στην εργασία και η μαθητεία αποτελούν αποτελεσματικές προσεγγίσεις για τη διασφάλιση της συνάφειας της ΕΕΚ με την αγορά εργασίας. Σε καιρούς ύφεσης, οι μικρές επιχειρήσεις ενδέχεται να μην είναι σε θέση να προσφέρουν θέσεις μαθητείας. Η ενίσχυση της προληπτικής προσέγγισης και της εστίασης των εγγυήσεων για τη νεολαία σε προγράμματα μαθητείας, καθώς και τα κατάλληλα μέτρα στήριξης, σε μια μορφή κέντρων επαγγελματικής κατάρτισης ή επέκτασης των εργαλείων ψηφιακής κατάρτισης, μπορούν να συμβάλουν στη σταθερή παροχή προγραμμάτων

³³ Αυτό θα μετρηθεί ως ποσοστό των μετακινούμενων εκπαιδευόμενων σε ένα ημερολογιακό έτος, ως ποσοστό της κοόρτης των αποφοίτων ΕΕΚ το ίδιο έτος. Ο δείκτης θα βασίζεται στα δεδομένα κινητικότητας που προέρχονται από δεδομένα του προγράμματος Erasmus+ και από τα στοιχεία των αποφοίτων της ΕΕΚ που προέρχονται από το UOE. Επιπλέον, κατά περίπτωση, τα δεδομένα από τα προγράμματα κινητικότητας των εθνικών αρχών θα μπορούσαν επίσης να χρησιμοποιηθούν για τη συμπλήρωση των δεδομένων του Erasmus+.

³⁴ Οι δεξιότητες για την καθημερινή ζωή μπορεί να περιλαμβάνουν την ανθεκτικότητα, τον γραμματισμό στα μέσα επικοινωνίας, τις ικανότητες που σχετίζονται με την ιδιότητα του πολίτη, τον χρηματοοικονομικό, περιβαλλοντικό και υγειονομικό γραμματισμό. Οι ανοικτές, δημοκρατικές κοινωνίες εξαρτώνται από τους ενεργούς πολίτες, οι οποίοι μπορούν να διακρίνουν την αξιοπιστία των πληροφοριών που λαμβάνουν από διάφορες πηγές, να εντοπίζουν την παραπληροφόρηση, να λαμβάνουν τεκμηριωμένες αποφάσεις, να είναι ανθεκτικοί και να ενεργούν με υπευθυνότητα.

μαθητείας και κατά τη διάρκεια δυσμενών οικονομικών συνθηκών.

2. Οι ευκαιρίες ευελιξίας και προόδου βρίσκονται στο επίκεντρο της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης

Η ευελιξία και οι ευκαιρίες για πρόοδο στο πλαίσιο των τομέων της εκπαίδευσης και κατάρτισης και μεταξύ αυτών αποτελούν βασικά στοιχεία των συστημάτων ΕΕΚ που θα είναι κατάλληλα για το μέλλον. Επιπλέον, η διασφάλιση ότι τα προγράμματα ΕΕΚ είναι **εξατομικευμένα και με επίκεντρο τους εκπαιδευόμενους**, είναι ουσιαστικής σημασίας για τη διασφάλιση της ισχυρής δέσμευσης των εκπαιδευομένων και της ελκυστικότητας των οδών ΕΕΚ που οδηγούν σε αυξημένη απασχολησιμότητα.

Η διαμόρφωση ενοτήτων —η διάσπαση των επαγγελματικών τίτλων σε μικρότερα τμήματα μαθησιακών αποτελεσμάτων— αποτελεί το μέσο για ευέλικτη επικαιροποίηση του περιεχομένου και προσαρμογή του στις ανάγκες των ατόμων. Η επικύρωση των μαθησιακών αποτελεσμάτων που αποκτώνται στο πλαίσιο της μη τυπικής και της άτυπης μάθησης θα διευκολύνει την αναβάθμιση των δεξιοτήτων και την επανειδίκευση, με αποτέλεσμα όχι μόνο πλήρεις επαγγελματικούς τίτλους, αλλά και μικροδιαπιστευτήρια ή μερικούς τίτλους. Συμβάλλει επίσης στη γεφύρωση των διαφόρων πεδίων, που είναι αναγκαία για τον αναπτυσσόμενο τομέα της πράσινης και βιώσιμης οικονομίας.

3. Η επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση αποτελεί κινητήρια δύναμη για την καινοτομία και την ανάπτυξη και προετοιμάζει για την ψηφιακή και την πράσινη μετάβαση και για τα επαγγέλματα σε υψηλή ζήτηση.

Η ικανότητα ανταπόκρισης της ΕΕΚ στις διαρθρωτικές αλλαγές μπορεί να ενισχυθεί με μια πιο προορατική προσέγγιση **σύνδεσης της ΕΕΚ πιο στρατηγικά με τις μακρόπνοες οικονομικές στρατηγικές και τα οικοσυστήματα επιχειρηματικότητας και καινοτομίας**. Είναι ένας τρόπος όχι μόνο να αντιδρά σε αλλαγές που πραγματοποιούνται ήδη, αλλά να συνεπιφέρει οικονομικές και κοινωνικές αλλαγές —ιδίως στο τρέχον πλαίσιο ανάκαμψης, να επικεντρώνεται σε στρατηγικά βιομηχανικά οικοσυστήματα (υγεία, φαρμακευτικά προϊόντα και άλλα) και μια αποδοτική ως προς τους πόρους, απαλλαγμένη από τοξικές ουσίες, κυκλική, κλιματικά ουδέτερη και ψηφιακή οικονομία. Αυτό έχει τη δυνατότητα να μειώσει τον χρόνο απόκρισης της προσαρμογής των προγραμμάτων σπουδών ΕΕΚ.

Τα κράτη μέλη θα πρέπει να συνεχίσουν να εφαρμόζουν προσεγγίσεις **αριστείας στον τομέα της ΕΕΚ** που προωθούν την ενσωμάτωση της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης (ΕΕΚ) σε οικοσυστήματα δεξιοτήτων, στρατηγικές έξυπνης εξειδίκευσης, εθνικές στρατηγικές δεξιοτήτων, συστήματα καινοτομίας, στρατηγικές κυκλικής οικονομίας, πρωτοβουλίες ανακαινίσεων ή εθνικά σχέδια για την ενέργεια και το κλίμα. Η ανάπτυξη της ΕΕΚ σε υψηλότερα επίπεδα προσόντων και η στήριξη της επιχειρηματικότητας και των νεοφυών επιχειρήσεων αποτελούν σημαντικά στοιχεία της απαιτούμενης απόκρισης. Αυτό θα πρέπει να συνοδεύεται από συμπληρωματικά μέτρα διαρθρωτικής πολιτικής που μπορούν να συμβάλουν ώστε να καταστεί ελκυστικότερο το επιχειρηματικό περιβάλλον και να προωθηθούν οι επενδύσεις και η διάδοση της καινοτομίας. Τα **κέντρα επαγγελματικής αριστείας** που συνδέονται μέσω διακρατικού ευρωπαϊκού πλαισίου μπορούν να αποτελέσουν αποτελεσματικό εργαλείο για την καθοδήγηση της ανάπτυξης δεξιοτήτων με σκοπό την προώθηση της μετάβασης από τομείς που παρουσιάζουν μείωση σε νέους αναπτυσσόμενους τομείς και την ενσωμάτωση των πράσινων και ψηφιακών δεξιοτήτων (π.χ. με βάση το πλαίσιο ψηφιακών ικανοτήτων της ΕΕ για τους πολίτες και το ευρωπαϊκό πλαίσιο ηλεκτρονικών ικανοτήτων για τους επαγγελματίες των ΤΠΕ) σε επαγγελματικό πλαίσιο.

Ο οικολογικός προσανατολισμός του τομέα της ΕΕΚ απαιτεί πρωτίστως τον οικολογικό χαρακτήρα των προγραμμάτων ΕΕΚ, των προγραμμάτων σπουδών και του περιεχομένου

ΕΕΚ, αλλά και τη διαχείριση των ιδρυμάτων ΕΕΚ με τη δέουσα προσοχή στο περιβαλλοντικό αποτύπωμα. Αυτό απαιτεί τη στήριξη των ιδρυμάτων ΕΕΚ στην προσαρμογή των προγραμμάτων τους και τη διασφάλιση ότι ανταποκρίνονται στις ανάγκες των επιχειρήσεων που βρίσκονται στην πρώτη γραμμή της επίτευξης των περιβαλλοντικών στόχων, αλλά επίσης στη διασφάλιση ότι οι υποδομές και η τεχνολογία ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις βιωσιμότητας, συμβάλλοντας επίσης στην υλοποίηση των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης, για παράδειγμα συμβάλλοντας στην παροχή των δεξιοτήτων που απαιτούνται για το κύμα ανακαινίσεων και την πράσινη και βιώσιμη μετάβαση. Επιπλέον, όπως καταδεικνύεται επίσης από την κρίση COVID-19, τα ιδρύματα ΕΕΚ πρέπει να ενστερνιστούν την ψηφιοποίηση και να έχουν μια σαφή ψηφιακή στρατηγική που να αντιμετωπίζει πολλαπλές διαστάσεις: παροχή ψηφιακού περιεχομένου μάθησης, παιδαγωγικές προσεγγίσεις στην ψηφιακή μάθηση, αλλά και καλύτερη χρήση των δεδομένων για την πρόοδο των εκπαιδευομένων, ανάπτυξη προσαρμοσμένων προσεγγίσεων και πρόβλεψη δεξιοτήτων.

4. Η επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση είναι ελκυστική και βασίζεται σε σύγχρονη και ψηφιοποιημένη παροχή κατάρτισης/δεξιοτήτων

Ενώ η ΕΕΚ παρέχει πολύ καλές προοπτικές απασχόλησης στα επαγγέλματα με υψηλή ζήτηση στην αγορά εργασίας, εξακολουθεί να αντιμετωπίζει την πρόκληση της χαμηλής ελκυστικότητας για τους εκπαιδευόμενους και τις επιχειρήσεις στα περισσότερα κράτη μέλη. Αυτό σημαίνει ότι απαιτούνται περισσότερες προσπάθειες για την **αύξηση της ελκυστικότητας της ΕΕΚ** μέσω της εισαγωγής καινοτομιών και του εκσυγχρονισμού της ΕΕΚ, ιδίως όσον αφορά το νέο μαθησιακό περιβάλλον, τα εργαλεία και τις παιδαγωγικές μεθόδους, με ιδιαίτερη έμφαση στην ψηφιοποίηση. Τα εργαλεία προσομοίωσης και τα εργαλεία επαυξημένης πραγματικότητας που βασίζονται σε ΤΠΕ έχουν τη δυνατότητα να εκσυγχρονίσουν σημαντικά και να καινοτομήσουν σε σημαντικό βαθμό την παροχή ΕΕΚ, να αυξήσουν την αποτελεσματικότητα και την προσβασιμότητά της σε σύγκριση με τον υλικό εξοπλισμό, που είναι ακριβός. Αυτό μπορεί να είναι ιδιαίτερα επωφελές για τις μικρές επιχειρήσεις και τα προγράμματα μαθητείας που διοργανώνονται σε μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις.

Νέοι τύποι δεξιοτήτων μπορούν να αποκτηθούν μέσω της συνεργατικής διδασκαλίας, της διεπιστημονικής μάθησης και της μάθησης που βασίζεται στην εκπόνηση εργασιών. Μια άλλη πτυχή της ελκυστικότητας είναι η **διαπερατότητα**: τα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης θα πρέπει να επιτρέπουν κάθετες και οριζόντιες διαδρομές μεταξύ της ΕΕΚ, της γενικής σχολικής εκπαίδευσης, της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και της εκπαίδευσης ενηλίκων. Τα υψηλότερα προγράμματα ΕΕΚ θα πρέπει να επεκταθούν περαιτέρω ώστε να στηρίζουν τις αυξημένες ανάγκες για προηγμένες επαγγελματικές δεξιότητες. Οι υψηλής ποιότητας υπηρεσίες καθοδήγησης έχουν τη δυνατότητα να αυξήσουν και την ελκυστικότητα της ΕΕΚ.

Η διεθνοποίηση, η διακρατική κινητικότητα, συμπεριλαμβανομένων των εικονικών διαγωνισμών δεξιοτήτων³⁵, οι ισχυροί δεσμοί με άλλους τομείς της εκπαίδευσης και κατάρτισης, οι παράγοντες της έρευνας και της αγοράς εργασίας είναι καίριας σημασίας για την καινοτομία όσον αφορά τον σχεδιασμό και την υλοποίηση της ΕΕΚ.

Θα είναι δυνατό να έχουμε ΕΕΚ αυξημένης ποιότητας μόνο με καλά εκπαιδευμένους και ενθουσιώδεις **εκπαιδευτικούς και εκπαιδευτές**. Το προσωπικό στην ΕΕΚ πρέπει να υποστηρίζεται στην ανάπτυξη δεξιοτήτων και στην παροχή εργαλείων για την εξοικείωση με

³⁵ Οι διαγωνισμοί δεξιοτήτων αναδεικνύουν το προφίλ και την αναγνώριση των ειδικευμένων ατόμων και δείχνουν πόσο σημαντικές είναι οι ικανότητες για την επίτευξη οικονομικής ανάπτυξης και προσωπικής επιτυχίας. Θεσπίζουν υψηλά πρότυπα για την αριστεία των δεξιοτήτων σε διάφορα επαγγέλματα και μετρούν την επίτευξη αυτών των προτύπων μέσω των διαγωνισμών. Ενθαρρύνουν τους νέους ανταγωνιστές να φτάσουν σε νέα ύψη, βοηθώντας τους να μετατρέψουν το πάθος τους σε επάγγελμα.

τις νέες τεχνολογίες, την εργασία σε πολυπολιτισμικά περιβάλλοντα και την κατανόηση των μεταβαλλόμενων αναγκών της αγοράς εργασίας. Η παροχή κινήτρων, η εξέλιξη της σταδιοδρομίας και η ευημερία των εκπαιδευτικών και των εκπαιδευτών στην ΕΕΚ είναι καίριας σημασίας για την αύξηση της ελκυστικότητας του επαγγέλματός τους. Οι επονομαζόμενοι υβριδικοί εκπαιδευτικοί —ένας τύπος προσωπικού που εργάζεται με καθεστώς μερικής απασχόλησης σε εταιρεία και διδάσκει με καθεστώς μερικής απασχόλησης σε επαγγελματική σχολή— έχουν τη δυνατότητα να συμβάλλουν στην ενίσχυση των διευθετήσεων συνεργασίας μεταξύ των σχολών ΕΕΚ και των εταιρειών με πιο δομημένο και συχνό τρόπο. Οι υβριδικοί εκπαιδευτικοί μπορούν να προσφέρουν την απαραίτητη καινοτομία στο σχολικό περιβάλλον και μπορούν να αντιμετωπίσουν την αυξανόμενη έλλειψη και τη γήρανση του πληθυσμού των εκπαιδευτικών επαγγελματικής κατάρτισης. Η ιδέα αυτή παρέχει ενδιαφέρουσες προοπτικές σταδιοδρομίας για τα άτομα και παρέχει οφέλη τόσο στα σχολεία όσο και στις επιχειρήσεις, μεταξύ άλλων με τον επιμερισμό του μισθολογικού κόστους.

5. Η επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση προωθεί την ισότητα των ευκαιριών

Η καλή ποιότητα της ΕΕΚ συμβάλλει επίσης στην **ένταξη των ευάλωτων ομάδων**. Αυτό σημαίνει ότι πρέπει να εξασφαλιστεί ευρεία προσβασιμότητα και να απομακρυνθούν τυχόν εναπομείναντες φραγμοί για τη συμμετοχή, συμπεριλαμβανομένων των ατόμων με αναπηρία, των ενηλίκων με χαμηλή ειδίκευση, των εθνοτικών και φυλετικών μειονοτήτων, συμπεριλαμβανομένων των Ρομά, και των ατόμων που προέρχονται από οικογένειες μεταναστών. Αυτό μπορεί επίσης να συμβάλει στην αντιμετώπιση των ανησυχιών για τα ίδια κεφάλαια όσον αφορά την πρόσβαση σε εργαλεία ψηφιακής μάθησης, τη σύνδεση στο διαδίκτυο και τις απαραίτητες συσκευές ΤΠ, που εμφανίστηκαν κατά τη διάρκεια της κρίσης COVID-19. Τα στοχευμένα μέτρα και οι ευέλικτες μορφές κατάρτισης μπορούν να αποτρέψουν την πρόωρη αποχώρηση από την ΕΕΚ και να παράσχουν ευκαιρίες στα άτομα που εγκατέλειψαν πρόωρα την ΕΕΚ να επιστρέψουν σ' αυτήν.

Πρέπει επίσης να αντιμετωπιστεί η μεροληπτική μεταχείριση λόγω φύλου με την προώθηση της ισορροπίας μεταξύ παραδοσιακών «ανδρικών» και «γυναικείων» επαγγελμάτων, μεταξύ άλλων με την ενθάρρυνση της συμμετοχής των γυναικών στην επαγγελματική κατάρτιση για τα επαγγέλματα που είναι παραδοσιακά «ανδρικά» και των ανδρών στα «γυναικεία» επαγγέλματα.

6. Η επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση στηρίζεται από μια νοοτροπία διασφάλισης της ποιότητας (όπως επεξηγείται ανωτέρω)

7. Εφαρμογή σε εθνικό επίπεδο

Οι βιώσιμες εταιρικές σχέσεις μεταξύ όλων των σχετικών ενδιαφερομένων μερών, συμπεριλαμβανομένων των συμπράξεων δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, είναι καθοριστικής σημασίας για την επίτευξη **αποτελεσματικής διακυβέρνησης στην ΕΕΚ**. Τα κράτη μέλη καλούνται να αξιοποιήσουν με τον καλύτερο δυνατό τρόπο τα υφιστάμενα ευρωπαϊκά εργαλεία, όπως το Eurorpass, το ευρωπαϊκό πλαίσιο επαγγελματικών προσόντων (ΕΠΕΠ) ή το ESCO (πολύγλωσσο ευρωπαϊκό σύστημα ταξινόμησης δεξιοτήτων, ικανοτήτων, προσόντων και επαγγελμάτων) και να μεγιστοποιήσουν τις συνέργειες μεταξύ τους με σκοπό την προώθηση της αυτόματης αμοιβαίας αναγνώρισης των προσόντων/διπλωμάτων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης και των αποτελεσμάτων περιόδων μάθησης στο εξωτερικό. Τα ταμεία και τα μέσα της Ευρωπαϊκής Ένωσης εξακολουθούν να εστιάζουν στις δεξιότητες και παρέχουν ευκαιρίες για τη χρηματοδότηση των μεταρρυθμίσεων της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης. Για πιο αποτελεσματική και αποδοτική εφαρμογή της σύστασης, προτείνεται οι αρμόδιες εθνικές αρχές να καθορίσουν μέτρα για την εφαρμογή της παρούσας σύστασης σε εθνικό επίπεδο, εντός ενός έτους από την έγκρισή της,

με βάση τις σχετικές υφιστάμενες εθνικές ρυθμίσεις και τα υφιστάμενα χρηματοδοτικά πλαίσια και να παρακολουθήσουν την εφαρμογή τους.

Στήριξη σε επίπεδο ΕΕ

Στόχος της πρότασης είναι να επιβεβαιωθεί εκ νέου ο βασικός ρόλος της τριμερούς συμβουλευτικής επιτροπής για την επαγγελματική κατάρτιση (ΣΕΕΚ) στο πλαίσιο της διακυβέρνησης της ΕΕ όσον αφορά την πολιτική ΕΕΚ, ζητώντας παράλληλα μια περισσότερο διαρθρωμένη μέθοδο εργασίας βάσει ενός κυλιόμενου προγράμματος εργασίας. Ζητεί επίσης μεγαλύτερη συνεργασία με άλλους βασικούς ενδιαφερόμενους φορείς, όπως τους εκπροσώπους των εκπαιδευομένων και τους παρόχους επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης.

Η πρόταση δεν επιφέρει αλλαγές στις ευρύτερες δομές διακυβέρνησης στον τομέα των δεξιοτήτων, της εκπαίδευσης και της κατάρτισης.

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής προς τα κράτη μέλη με σκοπό την εφαρμογή της παρούσας σύστασης θα μπορούσε να αναπτυχθεί σταδιακά με την ενίσχυση της στήριξης για διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις στα προγράμματα μαθητείας μέσω της υπηρεσίας υποστήριξης για θέσεις μαθητείας³⁶ και με νέα ώθηση στην ευρωπαϊκή συμμαχία για θέσεις μαθητείας σε συνέργεια με τις «Εγγυήσεις για τη νεολαία», καθώς και με την επέκταση των υπηρεσιών υποστήριξης για την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση μαζί με το CEDEFOP. Οι δραστηριότητες θα μπορούσαν να καλύπτουν ευρύ φάσμα υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένης της αμοιβαίας μάθησης, της παροχής συμβουλών από ειδικούς, της συγκριτικής μάθησης, των αναλυτικών εργασιών και της ανάπτυξης ικανοτήτων για την εφαρμογή της παρούσας σύστασης.

Οι πλατφόρμες των κέντρων επαγγελματικής αριστείας (CoVE) αποσκοπούν στην προώθηση της «ανοδικής σύγκλισης» της αριστείας στην ΕΕΚ, η οποία λειτουργεί σε δύο επίπεδα:

1. Εθνικό: σε ένα δεδομένο τοπικό πλαίσιο, η στενή ενσωμάτωση των Κέντρων Επαγγελματικής Αριστείας στα τοπικά οικοσυστήματα και και στους τοπικούς συνεργατικούς μηχανισμούς επιχειρηματικότητας και καινοτομίας και η δραστηριοποίησή τους ως κέντρων διάδοσης της τεχνολογίας για τις ΜΜΕ, συμπεριλαμβανομένων των εργαλείων ψηφιακής μάθησης (προσομοιωτές με βάση τις ΤΠΕ, εικονική και επαυξημένη πραγματικότητα), και η σύνδεσή τους σε ευρωπαϊκό επίπεδο.
2. Διεθνές³⁷: μέσω των πλατφορμών κέντρων επαγγελματικής αριστείας για τον καθορισμό παγκόσμιας κλάσης σημείων αναφοράς για την επαγγελματική κατάρτιση μέσω της συγκέντρωσης κέντρων επαγγελματικής αριστείας που έχουν κοινό ενδιαφέρον σε συγκεκριμένους τομείς/εμπορικούς κλάδους (π.χ. αεροναυπηγική, ηλεκτρονική κινητικότητα, πράσινες και κυκλικές τεχνολογίες, ΤΠΕ, υγειονομική

³⁶ Ως βασική δράση παρακολούθησης της σύστασης του Συμβουλίου σχετικά με ένα ευρωπαϊκό πλαίσιο για ποιοτικά και αποτελεσματικά προγράμματα μαθητείας, η Επιτροπή δρομολόγησε, τον Νοέμβριο του 2018, μια υπηρεσία στήριξης της μαθητείας. Στόχος είναι η υποστήριξη των μελών της Ευρωπαϊκής Συμμαχίας για θέσεις μαθητείας ώστε να εργαστούν προς την κατεύθυνση περισσότερων και καλύτερων θέσεων μαθητείας μέσω ενός κόμβου γνώσης και δικτύωσης. Περιλαμβάνει επίσης τη συγκριτική μάθηση, μια μεθοδολογία που συνδυάζει συγκριτική αξιολόγηση με τη μάθηση από ομοτίμους, και η οποία παρέχει μια δομημένη διαδικασία για την αμοιβαία μάθηση μεταξύ των κρατών μελών σχετικά με τη βελτίωση των συστημάτων μαθητείας τους.

³⁷ Αυτό αφορά τόσο την ευρωπαϊκή όσο και τη μη ευρωπαϊκή διάσταση. Οι διεθνείς πλατφόρμες κέντρων επαγγελματικής αριστείας πρέπει να περιλαμβάνουν χώρες της ΕΕ και μπορούν επίσης να περιλαμβάνουν και άλλες χώρες στο βαθμό που η συμμετοχή τους αποφέρει προστιθέμενη αξία στην πλατφόρμα.

περίθαλψη κ.λπ.) ή καινοτόμες προσεγγίσεις (π.χ. ψηφιακές λύσεις, τεχνητή νοημοσύνη) για την αντιμετώπιση των κοινωνικών προκλήσεων (π.χ. κλιματική αλλαγή, εξάντληση και σπανιότητα πόρων, μόλυνση, επίτευξη στόχων βιώσιμης ανάπτυξης, ένταξη των μεταναστών, αναβάθμιση των δεξιοτήτων των ατόμων με χαμηλά επίπεδα προσόντων κ.λπ.).

Οι πλατφόρμες θα είναι ανοικτές σε χώρες με καλά ανεπτυγμένα συστήματα επαγγελματικής αριστείας, καθώς και σε χώρες που βρίσκονται σε διαδικασία ανάπτυξης παρόμοιων προσεγγίσεων, με στόχο τη διερεύνηση του πλήρους δυναμικού των ιδρυμάτων ΕΕΚ να διαδραματίσουν προορατικό ρόλο για τη στήριξη της ανάπτυξης, της ανταγωνιστικότητας και της καινοτομίας. Οι πλατφόρμες των κέντρων επαγγελματικής αριστείας δεν αποσκοπούν στην οικοδόμηση νέων ιδρυμάτων και υποδομών ΕΕΚ από το μηδέν. Αντιθέτως, επιδιώκουν τη συγκέντρωση ενός συνόλου τοπικών/περιφερειακών εταίρων, όπως οι αρχικοί και οι μόνιμοι πάροχοι ΕΕΚ, τα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, συμπεριλαμβανομένων των πανεπιστημίων εφαρμοσμένων επιστημών και των πολυτεχνείων, τα ερευνητικά ιδρύματα, τα επιστημονικά πάρκα, οι συνεργατικοί σχηματισμοί, οι εταιρείες, ιδίως οι πολύ μικρές, οι μικρές και οι μεσαίες εταιρείες, τα επιμελητήρια και οι επιχειρηματικές ενώσεις, οι κοινωνικοί εταίροι, τα τομεακά συμβούλια δεξιοτήτων, οι επαγγελματικές/τομεακές ενώσεις, οι συνεργατικοί σχηματισμοί, οι εθνικές και περιφερειακές αρχές και αναπτυξιακοί φορείς, οι δημόσιες υπηρεσίες απασχόλησης κ.λπ.

Το εργαλείο *αυτοαξιολόγησης SELFIE*, το οποίο υποστηρίζει τα ιδρύματα εκπαίδευσης και κατάρτισης για την αποτελεσματική χρήση των ψηφιακών τεχνολογιών για τη διδασκαλία και τη μάθηση, μπορεί να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο. Το εργαλείο θα αναπτυχθεί περαιτέρω και θα επεκταθεί ώστε να καλύπτει τη συνεργασία με τους εργοδότες σε προγράμματα μάθησης που βασίζονται στην εργασία. Το πλαίσιο EQAVET είναι προσαρμοσμένο ώστε να περιλαμβάνει και τα κριτήρια/τους περιγραφικούς δείκτες ποιοτικής περιγραφής που σχετίζονται με την ψηφιοποίηση της διδασκαλίας και της μάθησης, μεταξύ άλλων μέσω της χρήσης του εργαλείου SELFIE. Το εργαλείο θα αναπτυχθεί περαιτέρω και θα επεκταθεί ώστε να καλύπτει τη συνεργασία με τους εργοδότες σε προγράμματα μάθησης που βασίζονται στην εργασία. Το πλαίσιο EQAVET είναι προσαρμοσμένο ώστε να περιλαμβάνει και τα κριτήρια/τους περιγραφικούς δείκτες ποιοτικής περιγραφής που σχετίζονται με την ψηφιοποίηση της διδασκαλίας και της μάθησης, μεταξύ άλλων μέσω της χρήσης του εργαλείου SELFIE.

Τα ευρωπαϊκά συστήματα ΕΕΚ έχουν τη δυνατότητα να εδραιωθούν ως *παγκόσμιο σημείο αναφοράς για την ανάπτυξη δεξιοτήτων*. Υπάρχουν ορισμένες δράσεις που πρέπει να αναληφθούν σε ευρωπαϊκό επίπεδο, οι οποίες μπορούν να προωθήσουν την ευρωπαϊκή πρωτοπορία σε μια παγκόσμια αγορά κατάρτισης, όπως η στήριξη της διεθνοποίησης των συστημάτων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, η προώθηση των διαγωνισμών δεξιοτήτων ή η οργάνωση εκστρατειών επικοινωνίας για την αύξηση της ελκυστικότητας και της εικόνας της ΕΕΚ.

Ένα καινοτόμο στοιχείο που στηρίζει την αριστεία και τη διεθνοποίηση της ΕΕΚ είναι η έννοια των *ευρωπαϊκών επαγγελματικών βασικών προφίλ* που θα καθορίσουν ένα ορισμένο ποσοστό κοινού εκπαιδευτικού περιεχομένου σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Ως μέρος της πλατφόρμας Europass και ως συμπλήρωμα, όπου είναι δυνατόν, του επαγγελματικού ψηφιακού περιεχομένου, τα προφίλ έχουν τη δυνατότητα να διευκολύνουν σημαντικά την κινητικότητα των εκπαιδευομένων και των εργαζομένων, την αυτόματη αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων ΕΕΚ και τα αποτελέσματα της περιόδου μάθησης στο εξωτερικό και την ανάπτυξη κοινών προγραμμάτων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, επαγγελματικών προσόντων και μικροδιαπιστευτηρίων.

Προκειμένου να ενισχυθεί η ευρωπαϊκή διάσταση της αυξημένης διαφάνειας και της «οικοδόμησης εμπιστοσύνης», η πρόταση προτείνει να *θεσπιστούν αξιολογήσεις από ομοτίμους σχετικά με τις ρυθμίσεις διασφάλισης της ποιότητας* στην ΕΕΚ. Η εστίαση στην ευρωπαϊκή διάσταση είναι μια λογική επέκταση των επιτυχημένων δραστηριοτήτων που πραγματοποιήθηκαν μετά την έγκριση της σύστασης του EQAVET το 2009 και οι οποίες βοήθησαν την πλειονότητα των χωρών να καθορίσουν, να επανεξετάσουν και να τελειοποιήσουν τα συστήματά τους για διασφάλιση της ποιότητας. Η μορφή και οι μέθοδοι εργασίας αυτής της ενισχυμένης ευρωπαϊκής διάστασης, που αποσκοπεί στην ενίσχυση της διαφάνειας και της οικοδόμησης εμπιστοσύνης, μέσω της άσκησης αξιολόγησης από ομοτίμους, πρέπει να συζητηθεί περαιτέρω με όλους τους σχετικούς ενδιαφερομένους.

Οι πάροχοι ΕΕΚ και οι ενώσεις τους είναι παράγοντες ζωτικής σημασίας στην εφαρμογή των μεταρρυθμίσεων στην ΕΕΚ σε εθνικό επίπεδο και έχουν άμεση σχέση με την εφαρμογή των πολιτικών και των πρωτοβουλιών της ΕΕ. Λειτουργούν ως πολλαπλασιαστές για τη διάδοση του θεματολογίου πολιτικής και των ορθών πρακτικών στον τομέα της ΕΕΚ που ανταλλάσσονται σε επίπεδο ΕΕ αλλά και για την παροχή ανατροφοδότησης και εμπειρογνωσίας από τη σκοπιά των επαγγελματιών σε τοπικό επίπεδο στις προτάσεις πολιτικής που διατυπώνει η Επιτροπή. Πρέπει να *ενισχυθεί ο διαρθρωμένος διάλογος με τους παρόχους ΕΕΚ με σκοπό την ενίσχυση της ικανότητας και του ρόλου τους στο πλαίσιο της συνεργασίας της ΕΕΚ σε επίπεδο ΕΕ*.

Θα ενθαρρυνθεί η χρήση κονδυλίων και προγραμμάτων της ΕΕ [όπως το μέσο «Next Generation EU» (μηχανισμός ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, REACT-EU), το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το InvestEU, το Erasmus+, το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη», το πρόγραμμα Interreg, το πρόγραμμα «Ψηφιακή Ευρώπη», ο Μηχανισμός Δίκαιης Μετάβασης, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης) για τη στήριξη της υλοποίησης των δεσμεύσεων που περιλαμβάνονται στην παρούσα πρόταση.

Ειδικότερα, ο προτεινόμενος μηχανισμός ανάκαμψης και ανθεκτικότητας και η πρωτοβουλία REACT-EU έχουν τη δυνατότητα να αμβλύνουν τις κοινωνικοοικονομικές επιπτώσεις λόγω της μετάβασης και της πανδημίας COVID-19. Ειδικότερα, θα μπορούσε να ενισχυθεί η στήριξη των προγραμμάτων μαθητείας, της ψηφιοποίησης των ιδρυμάτων ΕΕΚ, καθώς και η επιτάχυνση των μεταρρυθμίσεων στον τομέα της ΕΕΚ που υποστηρίζουν την ομαλή ανάπτυξη ποιοτικών προγραμμάτων επανεκπαίδευσης που υποστηρίζουν τις επαγγελματικές μεταβάσεις για όσους εργάζονται σε τομείς που έχουν πληγεί σε μεγάλο βαθμό από την κρίση.

Πρόταση

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ**σχετικά με την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση (ΕΕΚ) για βιώσιμη ανταγωνιστικότητα, κοινωνική δικαιοσύνη και ανθεκτικότητα**

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως τα άρθρα 166 και 165,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Ο Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης³⁸ αναγνωρίζει την εκπαίδευση και την πρόσβαση στην επαγγελματική και συνεχή κατάρτιση ως δικαίωμα, ενώ οι στόχοι βιώσιμης ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών προβλέπουν, έως το 2030³⁹, ίση πρόσβαση για όλες τις γυναίκες και όλους τους άνδρες σε οικονομικά προσιτή και ποιοτική τεχνική, επαγγελματική και τριτοβάθμια εκπαίδευση, συμπεριλαμβανομένης της ακαδημαϊκής εκπαίδευσης, και ουσιαστική αύξηση του αριθμού των νέων και των ενηλίκων που διαθέτουν τις κατάλληλες δεξιότητες, συμπεριλαμβανομένων των τεχνικών και επαγγελματικών δεξιοτήτων, για την απασχόληση, την αξιοπρεπή εργασία και την επιχειρηματικότητα.
- (2) Ο ευρωπαϊκός πυλώνας κοινωνικών δικαιωμάτων⁴⁰, ο οποίος διακηρύχθηκε στις 17 Νοεμβρίου 2017, καθορίζει ορισμένες αρχές για τη στήριξη δίκαιων και εύρυθμων αγορών εργασίας και συστημάτων κοινωνικής πρόνοιας, συμπεριλαμβανομένης της αρχής 1 σχετικά με το δικαίωμα σε ποιοτική και χωρίς αποκλεισμούς εκπαίδευση, κατάρτιση και διά βίου μάθηση, και της αρχής 4 για την ενεργό στήριξη της απασχόλησης.
- (3) Τα συστήματα υψηλής ποιότητας και καινοτόμου επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης παρέχουν στους ανθρώπους δεξιότητες για εργασία που τους βοηθούν να προσαρμοστούν και να υλοποιήσουν τη διττή ψηφιακή και πράσινη μετάβαση, ώστε να αντιμετωπίσουν καταστάσεις έκτακτης ανάγκης και οικονομικούς κλυδωνισμούς, στηρίζοντας παράλληλα την οικονομική ανάπτυξη και την κοινωνική συνοχή. Με τον τρόπο αυτό τους παρέχουν δεξιότητες που τους βοηθούν να βρουν ή να δημιουργήσουν θέσεις εργασίας με ζήτηση στην αγορά εργασίας.
- (4) Οι ισχυρές πολιτικές στον τομέα της επαγγελματικής κατάρτισης είναι σημαντικές για την επίτευξη του στόχου της προώθησης ενός εξειδικευμένου, εκπαιδευμένου και ευπροσάρμοστου εργατικού δυναμικού και αγορών εργασίας που να ανταποκρίνονται στις οικονομικές αλλαγές, όπως ορίζεται στο άρθρο 145 της ΣΛΕΕ.

³⁸ ΕΕ C 326 της 26.10.2012.

³⁹ <https://sustainabledevelopment.un.org/?menu=1300>

⁴⁰ Έγγραφο 13129/17.

- (5) Η ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο «Η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία»⁴¹ είναι η νέα αναπτυξιακή στρατηγική της Ευρώπης που αποσκοπεί στον μετασχηματισμό της οικονομίας και της κοινωνίας της και στην τοποθέτησή τους σε μια πιο βιώσιμη πορεία. Τα σχολεία, τα εκπαιδευτικά ιδρύματα και τα πανεπιστήμια βρίσκονται σε ευνοϊκή θέση για να συμμετέχουν με τους μαθητές, τους γονείς, τις επιχειρήσεις και την ευρύτερη κοινότητα στις αλλαγές που απαιτούνται για μια επιτυχή μετάβαση. Για να αξιοποιηθούν τα οφέλη της πράσινης μετάβασης είναι αναγκαία η προορατική αναβάθμιση των δεξιοτήτων και επανεκπαίδευση.
- (6) Η ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο «Μια ισχυρή Ευρώπη για δίκαιες μεταβάσεις»⁴² υπογραμμίζει την ανάγκη να τεθούν οι δεξιότητες, η απασχολησιμότητα και το ανθρώπινο κεφάλαιο στο επίκεντρο, μέσω του ευρωπαϊκού θεματολογίου δεξιοτήτων για βιώσιμη ανταγωνιστικότητα, κοινωνική δικαιοσύνη και ανθεκτικότητα⁴³, συνοδευόμενο από πρόταση για σύσταση του Συμβουλίου σχετικά με την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση. Επίσης προαναγγέλλει περαιτέρω εργασίες για τον ευρωπαϊκό χώρο εκπαίδευσης και ένα νέο πλαίσιο συνεργασίας για την εκπαίδευση και την κατάρτιση με τα κράτη μέλη.
- (7) Η ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο «Μια νέα βιομηχανική στρατηγική για την Ευρώπη»⁴⁴ ζητεί να αναληφθεί αποφασιστική δράση για να καταστεί η δια βίου μάθηση πραγματικότητα για όλους και να εξασφαλιστεί ότι η εκπαίδευση και η κατάρτιση συμβαδίζουν με την εκπαίδευση και συμβάλλουν στη διττή μετάβαση. Καλεί επίσης την τριτοβάθμια και την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση να παρέχουν περισσότερους επιστήμονες, μηχανικούς και τεχνικούς για την αγορά εργασίας. Το νέο σχέδιο δράσης για την κυκλική οικονομία⁴⁵ και η στρατηγική της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα με ορίζοντα το 2030⁴⁶ υπογραμμίζουν τον καίριο ρόλο των δεξιοτήτων στη μετάβαση προς μια πράσινη και καθαρή οικονομία.
- (8) Η ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο «Στρατηγική για τις ΜΜΕ για μια βιώσιμη και ψηφιακή Ευρώπη»⁴⁷ τονίζει ότι η διαθεσιμότητα εξειδικευμένου προσωπικού ή έμπειρων διαχειριστών έχει καταστεί το σημαντικότερο πρόβλημα για το ένα τέταρτο των πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ) της ΕΕ⁴⁸ και ότι η έλλειψη ειδικευμένου προσωπικού αποτελεί το σημαντικότερο εμπόδιο για τις νέες επενδύσεις σε ολόκληρη την ΕΕ⁴⁹. Η επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση είναι ιδιαίτερα σημαντικές για τις ΜΜΕ, ώστε να εξασφαλιστεί ότι το εργατικό δυναμικό τους διαθέτει τις απαιτούμενες δεξιότητες.
- (9) Η ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο «Μια Ένωση ισότητας: Στρατηγική για την ισότητα των φύλων 2020-2025»⁵⁰ τονίζει τη σημασία της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης για γυναίκες και άνδρες ώστε να εξασφαλίζεται ισόρροπη εκπροσώπηση των φύλων σε επαγγέλματα στα οποία κυριαρχεί, κατά παράδοση, το ανδρικό ή γυναικείο φύλο, με στόχο την καταπολέμηση των στερεοτύπων που αφορούν το φύλο.

---

⁴¹ COM(2019) 640 final.

⁴² COM(2020) 14 final.

⁴³ COM(2020) 274 final.

⁴⁴ COM(2020) 102 final.

⁴⁵ COM(2020) 98 final.

⁴⁶ COM(2020) 380 final.

⁴⁷ COM(2020) 103 final.

⁴⁸ Έρευνα SAFE 2019, https://www.ecb.europa.eu/stats/ecb_surveys/safe/html/index.en.html

⁴⁹ Έκθεση επενδύσεων της ΕΤΕπ 2018/2019, <https://www.eib.org/en/publications/investment-report-2018>

⁵⁰ COM(2020) 152 final.

- (10) Η ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τον προϋπολογισμό της ΕΕ για την τροφοδότηση του σχεδίου ανάκαμψης για την Ευρώπη⁵¹ παρουσιάζει ένα τολμηρό και ολοκληρωμένο σχέδιο για την ευρωπαϊκή ανάκαμψη. Το σχέδιο αυτό βασίζεται στην αλληλεγγύη και τη δικαιοσύνη και είναι βαθιά θεμελιωμένο στις κοινές αρχές και αξίες της Ένωσης. Στο σχέδιο καθορίζεται το πώς θα επανεκκινηθεί η ευρωπαϊκή οικονομία, πώς θα ενισχυθούν η πράσινη και η ψηφιακή μετάβαση και πώς θα καταστεί περισσότερο δίκαιη, ανθεκτική και βιώσιμη για τις μελλοντικές γενιές.
- (11) Από το 2013, το πρόγραμμα «Εγγυήσεις για τη Νεολαία»⁵² έχει βοηθήσει τους νέους να εισέλθουν στην αγορά εργασίας προσφέροντάς τους μια ποιοτική προσφορά απασχόλησης, συνεχή εκπαίδευση, προγράμματα μαθητείας ή πρακτικής άσκησης εντός τεσσάρων μηνών από τη στιγμή που καθίστανται άνεργοι ή εγκαταλείπουν το σχολείο. Η επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση είναι αποτελεσματική στην εξομάλυνση της μετάβασης στην αγορά εργασίας για τους νέους που διατρέχουν κίνδυνο αποκλεισμού. Στο μέλλον, η ελκυστική και σχετική με την αγορά εργασίας εκπαίδευση και κατάρτιση, ιδίως τα προγράμματα μαθητείας, μπορεί να διαδραματίσει ακόμη ισχυρότερο ρόλο στο πλαίσιο του προγράμματος «Εγγυήσεις για τη Νεολαία» για την πρόληψη της ανεργίας των νέων και την προετοιμασία τους για μελλοντικές ευκαιρίες στην αγορά εργασίας, ιδιαίτερα στο πλαίσιο της πράσινης και ψηφιακής μετάβασης.
- (12) Η πρόταση της Επιτροπής για κανονισμό του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+ (EKT+) έχει ως στόχο να εξασφαλίσει καλύτερη συνάφεια του συστήματος εκπαίδευσης και κατάρτισης με την αγορά εργασίας και ισότιμη πρόσβαση σε ευκαιρίες διά βίου μάθησης για όλους, μέσω διόδων αναβάθμισης των δεξιοτήτων και επανειδίκευσης.
- (13) Η πρόταση της Επιτροπής για κανονισμό του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση του προγράμματος «Erasmus»: το πρόγραμμα της Ένωσης για την εκπαίδευση, την κατάρτιση, τη νεολαία και τον αθλητισμό, και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1288/2013 προβλέπει ότι ο ολοκληρωμένος χαρακτήρας του προγράμματος 2014-2020 που καλύπτει κάθε είδους μάθηση — τυπική, μη τυπική και άτυπη, και σε όλα τα στάδια της ζωής— θα πρέπει να διατηρηθεί για την προώθηση ευέλικτων μαθησιακών διαδρομών που επιτρέπουν στα άτομα να αναπτύξουν τις ικανότητες που είναι απαραίτητες για την αντιμετώπιση των προκλήσεων του εικοστού πρώτου αιώνα.
- (14) Η παρούσα σύσταση βασίζεται σε μια σειρά πρωτοβουλιών στον τομέα της εκπαίδευσης και κατάρτισης και των δεξιοτήτων που αναπτύχθηκαν σε ευρωπαϊκό επίπεδο, όπως συνοψίζονται στο παράρτημα Ι, και θα συμβάλει στο ευρωπαϊκό θεματολόγιο δεξιοτήτων για βιώσιμη ανταγωνιστικότητα, κοινωνική δικαιοσύνη και ανθεκτικότητα, το επικαιροποιημένο σχέδιο δράσης για την ψηφιακή εκπαίδευση, τον ευρωπαϊκό χώρο εκπαίδευσης και το στρατηγικό πλαίσιο για τη συνεργασία στον τομέα της εκπαίδευσης και κατάρτισης.
- (15) Η παρούσα σύσταση ανταποκρίνεται στον στόχο του Ευρωπαϊκού Χώρου Εκπαίδευσης για την ανάπτυξη ενός πραγματικού ευρωπαϊκού χώρου μάθησης, όπου η υψηλής ποιότητας και χωρίς αποκλεισμούς εκπαίδευση και κατάρτιση δεν παρεμποδίζεται από σύνορα και η οποία έχει ως στόχο την άρση των εμποδίων για την αναγνώριση των τίτλων αποφοίτησης από το σχολείο και την τριτοβάθμια εκπαίδευση

⁵¹ COM(2020) 442 final.

⁵² ΕΕ C 120 της 26.4.2013, σ. 1-6.

και περιόδων μάθησης στο εξωτερικό, και για την ομαλότερη διασυνοριακή επικύρωση των πιστοποιητικών κατάρτισης και διά βίου μάθησης.

- (16) Με βάση τις προτεραιότητες μιας ενισχυμένης ευρωπαϊκής συνεργασίας στον τομέα της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης («διαδικασία της Κοπεγχάγης»), που εγκρίθηκε ως ψήφισμα του Συμβουλίου στις 19 Δεκεμβρίου 2002⁵³, οι στόχοι της ευέλικτης επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης υψηλής ποιότητας και της διακρατικής κινητικότητας εξακολούθησαν να βρίσκονται στο επίκεντρο του παγκόσμιου οράματος για τον εκσυγχρονισμό της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, όπως ορίστηκαν από τους αρμόδιους υπουργούς το 2010 στο ανακοινωθέν της Μπριζ⁵⁴.
- (17) Στα συμπεράσματα της Ρίγας της 22ας Ιουνίου 2015⁵⁵, οι αρμόδιοι για την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση υπουργοί συμφώνησαν σε ένα σύνολο προτεραιοτήτων για τη στήριξη της επίτευξης αυτού του οράματος, όπως ενσωματώθηκε στην κοινή έκθεση για το 2015 του Συμβουλίου και της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή του στρατηγικού πλαισίου για την ευρωπαϊκή συνεργασία στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης (ΕΚ 2020)⁵⁶ και στο νέο θεματολόγιο δεξιοτήτων για την Ευρώπη του 2016⁵⁷ στο οποίο δόθηκε περαιτέρω ισχυρή ώθηση στην πολιτική της Ένωσης για την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση με μεγαλύτερη έμφαση στην ελκυστικότητα και την ποιότητα.
- (18) Η σύσταση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Ιουνίου 2009, για τη δημιουργία ευρωπαϊκού πλαισίου αναφοράς για τη διασφάλιση της ποιότητας στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση (EQAVET)⁵⁸ έθεσε ένα πλαίσιο αναφοράς προς στήριξη των κρατών μελών στη βελτίωση της ποιότητας των συστημάτων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης και συμβολή στην αύξηση της διαφάνειας των εξελίξεων των πολιτικών στον τομέα της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης μεταξύ των κρατών μελών. Κατά τη διάρκεια των δέκα ετών εφαρμογής του, το EQAVET έδωσε ώθηση σε μεταρρυθμίσεις των εθνικών συστημάτων διασφάλισης της ποιότητας, αλλά δεν συνέβαλε σημαντικά στη βελτίωση της διαφάνειας των ρυθμίσεων διασφάλισης της ποιότητας. Επιπλέον, εφαρμόστηκε κυρίως στην αρχική σχολική επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση. Ως εκ τούτου, το πλαίσιο EQAVET του 2009 θα πρέπει να ενσωματωθεί στην παρούσα σύσταση και θα πρέπει να προστεθούν στοιχεία που αφορούν τις αδυναμίες της εφαρμογής του όσον αφορά την ποιότητα των μαθησιακών αποτελεσμάτων, την πιστοποίηση και την αξιολόγηση, τη διαβούλευση με τα ενδιαφερόμενα μέρη, τον ρόλο των εκπαιδευτικών και των εκπαιδευτών, τη μάθηση που βασίζεται στην εργασία και την ευελιξία της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης. Προκειμένου να βελτιωθεί η αμοιβαία μάθηση, να ενισχυθεί η διαφάνεια και η συνέπεια των ρυθμίσεων στη διασφάλιση της ποιότητας της παροχής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης και να ενισχυθεί η αμοιβαία εμπιστοσύνη μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ, θα πρέπει να θεσπιστούν αξιολογήσεις από ομοτίμους σε επίπεδο ΕΕ για τη διασφάλιση της ποιότητας σε επίπεδο συστήματος.
- (19) Η σύσταση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Ιουνίου 2009, για τη θέσπιση του ευρωπαϊκού συστήματος πιστωτικών μονάδων για την

⁵³ ΕΕ C 13 της 18.1.2003.

⁵⁴ <https://www.cedefop.europa.eu/en/content/bruges-communication>

⁵⁵ https://www.izm.gov.lv/images/RigaConclusions_2015.pdf

⁵⁶ ΕΕ C 417 της 15.12.2015, σ. 25-35.

⁵⁷ COM(2016) 381 final.

⁵⁸ ΕΕ C 155 της 8.7.2009.

επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση (ECVET)⁵⁹ έθεσε ως στόχο τη βελτίωση της αναγνώρισης, της σώρευσης και της μεταφοράς μαθησιακών αποτελεσμάτων, την υποστήριξη της κινητικότητας και της διά βίου μάθησης, καθώς και τη δημιουργία ενός ενωσιακού συστήματος πιστωτικών μονάδων στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση. Κατά τη διάρκεια των δέκα ετών εφαρμογής του, το ECVET έχει συμβάλει ευρέως στην ανάπτυξη εμπειρίας κινητικότητας καλύτερης ποιότητας μέσω της χρήσης και της τεκμηρίωσης των μονάδων μαθησιακών αποτελεσμάτων. Ωστόσο, η έννοια των βαθμών ECVET δεν εφαρμόστηκε γενικά και το ECVET δεν οδήγησε στην ανάπτυξη ενός ευρωπαϊκού συστήματος πιστωτικών μονάδων για την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση. Συνεπώς, η παρούσα σύσταση του Συμβουλίου θα πρέπει να περιλαμβάνει τις βασικές αρχές του ECVET (π.χ. μονάδες μαθησιακών αποτελεσμάτων) που συνδέονται με την ευελιξία. Τα εργαλεία του ECVET (π.χ. συμφωνία μάθησης και μνημόνιο κατανόησης) που υποστηρίζουν την κινητικότητα των σπουδαστών επαγγελματικής εκπαίδευσης πρέπει να αναπτυχθούν περαιτέρω στο πλαίσιο άλλων μέσων της ΕΕ, όπως αυτά που υποστηρίζονται στο πλαίσιο του προγράμματος Erasmus+. Για τα επαγγελματικά προσόντα σε επίπεδο μεταδευτεροβάθμιας και τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, μπορεί να εφαρμόζεται το ευρωπαϊκό σύστημα μεταφοράς και συσσώρευσης ακαδημαϊκών μονάδων, που χρησιμοποιείται ήδη.

- (20) Στη σύσταση του Συμβουλίου, της 15ης Μαρτίου 2018, σχετικά με ένα ευρωπαϊκό πλαίσιο για ποιοτικά και αποτελεσματικά προγράμματα μαθητείας⁶⁰, προσδιορίζονται 14 βασικά κριτήρια που θα πρέπει να χρησιμοποιούν τα κράτη μέλη και τα ενδιαφερόμενα μέρη για την ανάπτυξη ποιοτικών και αποτελεσματικών προγραμμάτων μαθητείας που θα εξασφαλίζουν τόσο την ανάπτυξη δεξιοτήτων που σχετίζονται με την απασχόληση όσο και την προσωπική ανάπτυξη των μαθητευομένων.
- (21) Η παρακολούθηση από το CEDEFOP των προτεραιοτήτων που συμφωνήθηκαν στα συμπεράσματα της Ρίγας, της 22ης Ιουνίου 2015, δείχνει μια σειρά από τομείς στους οποίους οι χώρες έχουν σημειώσει πρόοδο όσον αφορά την ατζέντα εκσυγχρονισμού της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, ιδίως σε σχέση με τις μαθητείες και τη βασιζόμενη στην εργασία μάθηση, τη διασφάλιση της ποιότητας, τη δημιουργία μηχανισμών πρόβλεψης των αναγκών σε δεξιότητες και συμβουλευτικών οργάνων με τη συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων, την αύξηση της διαπερατότητας και της ευελιξίας και, πρόσφατα, την εντονότερη εστίαση στις ψηφιακές δεξιότητες. Ωστόσο, ενόψει της πράσινης και της ψηφιακής μετάβασης, είναι αναγκαίο να επεκταθεί σημαντικά και να βελτιωθεί η προσφορά για συνεχή επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση τόσο για τους νέους όσο και για τους ενήλικες, ενώ παράλληλα θα αυξηθεί η ελκυστικότητα και η ποιότητα της αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης.
- (22) Πολλές χώρες έχουν αναλάβει πρωτοβουλίες για την προώθηση της αριστείας στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση και για την καλύτερη σύνδεση της ΕΕΚ με την καινοτομία και τα οικοσυστήματα δεξιοτήτων. Με βάση τα παραδείγματα αυτά, η έννοια των Κέντρων Επαγγελματικής Αριστείας γίνεται με επιτυχία ώστε να καταστούν παγκόσμιας κλάσης σημεία αναφοράς για την κατάρτιση σε συγκεκριμένους τομείς τόσο για την αρχική εκπαίδευση όσο και για τη συνεχή αναβάθμιση των δεξιοτήτων και την απόκτηση νέων δεξιοτήτων.

⁵⁹ ΕΕ C 155 της 8.7.2009

⁶⁰ ΕΕ C 153 της 2.5.2018.

- (23) Στη γνωμοδότησή της για το μέλλον της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης⁶¹, που εγκρίθηκε τον Δεκέμβριο του 2018, η συμβουλευτική επιτροπή για την επαγγελματική κατάρτιση (ΣΕΕΚ) όρισε το όραμα για μια εξαιρετική, χωρίς αποκλεισμούς και διά βίου επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση που να ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις του μέλλοντος που προκαλούνται από οικονομικές, τεχνολογικές και κοινωνικές αλλαγές. Με την εν λόγω γνωμοδότηση, η Επιτροπή κλήθηκε να εκπονήσει πρόταση για τον εξορθολογισμό και την ενοποίηση του πλαισίου πολιτικής της ΕΕ για την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση, τη διακυβέρνηση και τα υφιστάμενα μέσα υπό μορφή γενικής σύστασης του Συμβουλίου.
- (24) Για τους σκοπούς της παρούσας σύστασης, ως επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση νοείται η εκπαίδευση και κατάρτιση που αποσκοπεί στον εφοδιασμό των νέων και των ενηλίκων, με τη γνώση, την τεχνογνωσία, τις δεξιότητες και/ή τις ικανότητες που απαιτούνται σε συγκεκριμένα επαγγέλματα ή γενικότερα στην αγορά εργασίας και μπορούν να παρέχονται σε τυπικά και σε μη τυπικά περιβάλλοντα, σε όλα τα επίπεδα του ευρωπαϊκού πλαισίου επαγγελματικών προσόντων, συμπεριλαμβανομένου του τριτοβάθμιου επιπέδου.
- (25) Δεδομένου του μη δεσμευτικού χαρακτήρα της, η εν λόγω σύσταση τηρεί τις αρχές της επικουρικότητας και της αναλογικότητας και θα πρέπει να εφαρμόζεται σύμφωνα με την ευρωπαϊκή νομοθεσία, την εθνική νομοθεσία και πρακτική. Ειδικότερα, η παρούσα σύσταση δεν θίγει την οδηγία 2005/36/ΕΚ⁶² όπως τροποποιήθηκε από την οδηγία 2013/55/ΕΚ⁶³ σχετικά με την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων και το καθεστώς αυτόματης αναγνώρισης που προβλέπεται σε αυτήν.

ΣΥΝΙΣΤΑ ΣΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ:

- α) να εργάζονται για την εφαρμογή μιας πολιτικής της Ένωσης στον τομέα της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης που:
- να εφοδιάζει τους νέους και τους ενηλίκους με τις απαραίτητες δεξιότητες ώστε να ακμάσουν στην εξελισσόμενη αγορά εργασίας και κοινωνία, και να διαχειρίζονται τις δίκαιες μεταβάσεις στην πράσινη και ψηφιακή οικονομία σε περιόδους δημογραφικών αλλαγών και σε όλους τους οικονομικούς κύκλους,
  - να διασφαλίζει την αποφυγή των αποκλεισμών και την ισότητα των ευκαιριών και να συμβάλλει στην επίτευξη ανθεκτικότητας, κοινωνικής δικαιοσύνης και ευημερίας και
  - να θεσπίζει την ευρωπαϊκή επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση ως παγκόσμια αναφορά για την ανάπτυξη δεξιοτήτων.
- β) να αναπτύσσουν δράσεις και επενδύσεις για την εφαρμογή της εν λόγω πολιτικής, σύμφωνα με τις αρχές που ορίζονται κατωτέρω στα σημεία 1-23 και
- γ) να καταβάλλουν προσπάθειες για την επίτευξη, έως το 2025, των ακόλουθων **στόχων**, οι οποίοι αποτελούν μέρος των σχετικών ευρωπαϊκών πλαισίων παρακολούθησης, μεταξύ άλλων στον τομέα της εκπαίδευσης και κατάρτισης καθώς και των κοινωνικών πολιτικών και των πολιτικών απασχόλησης:
- **το ποσοστό των απασχολούμενων αποφοίτων θα πρέπει να είναι τουλάχιστον 82%**⁶⁴.

⁶¹ <https://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=20479&langId=en>

⁶² ΕΕ L 255 της 30.9.2005.

⁶³ ΕΕ L 354 της 28.12.2013.

⁶⁴ Αυτό θα καλύψει την ηλικιακή ομάδα 20-34 ετών με τουλάχιστον απολυτήριο ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και έχοντας ολοκληρώσει την εκπαίδευση πριν από 1-3 έτη.

- **το 60 % των νέων πτυχιούχων από την ΕΕΚ επωφελούνται από τη μάθηση που βασίζεται στην εργασία** κατά τη διάρκεια της επαγγελματικής τους εκπαίδευσης και κατάρτισης⁶⁵. Ο στόχος αυτός αναφέρεται σε όλες τις μορφές μάθησης που βασίζεται στην εργασία και, ως εκ τούτου, θα συμβάλει στην αύξηση των ευκαιριών μαθητείας που μπορούν να υποστηριχθούν από το πρόγραμμα «Εγγυήσεις για τη νεολαία»·
- **το 8% των εκπαιδευομένων στην ΕΕΚ επωφελείται από μαθησιακή κινητικότητα στο εξωτερικό**⁶⁶.

Η επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση είναι ευκίνητη στην προσαρμογή σε δυναμικές αλλαγές στην αγορά εργασίας

1. Τα προγράμματα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης προσφέρουν έναν ισορροπημένο συνδυασμό **επαγγελματικών και τεχνικών δεξιοτήτων**, που ευθυγραμμίζεται πλήρως με όλους τους οικονομικούς κύκλους, τις συνεχώς εξελισσόμενες θέσεις εργασίας καθώς και τις μεθόδους εργασίας και τις **βασικές ικανότητες**⁶⁷, συμπεριλαμβανομένων των σταθερών βασικών δεξιοτήτων, των ψηφιακών, εγκάρσιων, πράσινων και άλλων δεξιοτήτων ζωής, οι οποίες παρέχουν ισχυρά θεμέλια για την ανθεκτικότητα, τη διά βίου απασχολησιμότητα, την κοινωνική ένταξη, την ενεργό συμμετοχή στα κοινά και την προσωπική ανάπτυξη·
2. Τα προγράμματα σπουδών επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, καθώς και οι προσφορές και οι τίτλοι των προγραμμάτων αυτών επικαιροποιούνται συνεχώς με τη χρήση **αξιόπιστων πληροφοριών για τις δεξιότητες** (π.χ. συστήματα παρακολούθησης των αποφοίτων, μηχανισμοί πρόβλεψης των αναγκών σε δεξιότητες, μεταξύ άλλων σε τομεακό και περιφερειακό επίπεδο)·
3. Οι πάροχοι επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης έχουν κατάλληλο βαθμό **αυτονομίας, ευελιξίας, υποστήριξης και χρηματοδότησης** για την ταχεία προσαρμογή της προσφοράς κατάρτισης στις μεταβαλλόμενες ανάγκες σε δεξιότητες, την πράσινη και ψηφιακή μετάβαση και τους οικονομικούς κύκλους·
4. Τα προγράμματα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης σε όλα τα επίπεδα περιλαμβάνουν στοιχεία **μάθησης που βασίζεται στην εργασία**, τα οποία επεκτείνονται περαιτέρω και στη συνεχή επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση· αναπτύσσονται περαιτέρω **προγράμματα μαθητείας**⁶⁸ για την ενίσχυση των προσφορών εγγυήσεων για τη νεολαία⁶⁹, και συμπληρώνονται με την κατάλληλη στήριξη⁷⁰ και μέτρα για τη σταθεροποίηση της προσφοράς προγραμμάτων μαθητείας

⁶⁵ Αυτό θα καλύψει την ηλικιακή ομάδα 15-34, έχοντας ολοκληρώσει την εκπαίδευση και την κατάρτιση πριν από 1-3 έτη. Ο δείκτης θα βασίζεται σε δεδομένα που θα συλλέγονται από το 2021 ως μέρος της ΕΕΔ της ΕΕ.

⁶⁶ Αυτό θα μετρηθεί ως ποσοστό των μετακινούμενων εκπαιδευόμενων σε ένα ημερολογιακό έτος, ως ποσοστό της κοόρτης των αποφοίτων ΕΕΚ το ίδιο έτος. Ο δείκτης θα βασίζεται στα δεδομένα κινητικότητας που προέρχονται από δεδομένα του προγράμματος Erasmus+ και από τα στοιχεία των αποφοίτων της ΕΕΚ που προέρχονται από το ΥΟΕ. Επιπλέον, κατά περίπτωση, τα δεδομένα από τα προγράμματα κινητικότητας των εθνικών αρχών θα μπορούσαν επίσης να χρησιμοποιηθούν για τη συμπλήρωση των δεδομένων του Erasmus+.

⁶⁷ Όπως ορίζεται στη σύσταση του Συμβουλίου, της 22ας Μαΐου 2018, σχετικά με τις βασικές ικανότητες της διά βίου μάθησης.

⁶⁸ Όπως ορίζεται στη σύσταση του Συμβουλίου, της 15ης Μαρτίου 2018, σχετικά με ένα ευρωπαϊκό πλαίσιο για ποιοτικά και αποτελεσματικά προγράμματα μαθητείας.

⁶⁹ Όπως ορίζεται στη σύσταση του Συμβουλίου, της 22ας Απριλίου 2013, για τη θέσπιση εγγυήσεων για τη νεολαία.

⁷⁰ Εδώ θα μπορούσαν να περιλαμβάνονται ενδοεταιρικά κέντρα κατάρτισης.

και την αντιμετώπιση συγκεκριμένων προκλήσεων που αντιμετωπίζουν οι μικρές επιχειρήσεις·

Οι ευκαιρίες ευελιξίας και προόδου βρίσκονται στο επίκεντρο της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης

5. Τα προγράμματα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης είναι **εξατομικευμένα και με επίκεντρο τους εκπαιδευόμενους**, προσφέρουν πρόσβαση σε μάθηση με φυσική παρουσία και ψηφιακή ή μικτή μάθηση, ευέλικτες διαδρομές ανά ενότητες που αναγνωρίζουν τα αποτελέσματα της μη τυπικής και της άτυπης μάθησης, και διευρύνουν την εξέλιξη της σταδιοδρομίας και της μάθησης· τα προγράμματα συνεχούς επαγγελματικής κατάρτισης είναι σχεδιασμένα ώστε να μπορούν να προσαρμόζονται ταχέως σε ανάγκες του τομέα, των επιχειρήσεων ή των επιμέρους αναγκών αναβάθμισης των δεξιοτήτων ή επανειδίκευσης·
6. Τα προγράμματα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης βασίζονται σε **ενότητες ή ενότητες μαθησιακών αποτελεσμάτων** και υπάρχουν μηχανισμοί επικύρωσης που επιτρέπουν τη μεταφορά, την αναγνώριση και τη συσσώρευση των μαθησιακών αποτελεσμάτων των ατόμων με σκοπό την απόκτηση κάποιου προσόντος, μερικού προσόντος ή μικροδιαπιστευτηρίου, κατά περίπτωση⁷¹.

Η επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση αποτελεί κινητήρια δύναμη για την καινοτομία και την ανάπτυξη και προετοιμάζει για την ψηφιακή και την πράσινη μετάβαση και για τα επαγγέλματα σε υψηλή ζήτηση.

7. Η επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση καθίσταται ανθεκτική με την ενσωμάτωσή της στις στρατηγικές για την οικονομία, τη βιομηχανία και την καινοτομία, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που συνδέονται με **την ανάκαμψη, την πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση**. Κατά συνέπεια, η προσφορά **συνεχούς επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης** πρέπει να επεκταθεί σημαντικά, μέσω της προώθησης της απόκτησης επιχειρηματικών, ψηφιακών και πράσινων δεξιοτήτων, όπως απαιτεί η ζήτηση·
8. **Τα κέντρα επαγγελματικής αριστείας** λειτουργούν ως καταλύτες για τοπικές επιχειρηματικές επενδύσεις, στηρίζοντας την ανάκαμψη, την πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση, τις ευρωπαϊκές και περιφερειακές στρατηγικές καινοτομίας και έξυπνης εξειδίκευσης, την ανάπτυξη της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης σε υψηλότερα επίπεδα προσόντων (επίπεδα ΕΠΕΠ 5-8), και παρέχουν καινοτόμες υπηρεσίες, όπως συνεργατικούς σχηματισμούς, εκκολαπτήρια επιχειρήσεων για νεοφυείς επιχειρήσεις και τεχνολογική καινοτομία για τις ΜΜΕ, καθώς και καινοτόμες λύσεις για την επανειδίκευση των εργαζομένων που διατρέχουν κίνδυνο απόλυσης·
9. Τα ιδρύματα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης έχουν πρόσβαση σε υπερσύγχρονες υποδομές, διαθέτουν **στρατηγικές ψηφιοποίησης**⁷² και ενσωματώνουν την **περιβαλλοντική και κοινωνική βιωσιμότητα** στα προγράμματά τους και στην οργανωτική τους διαχείριση, συμβάλλοντας έτσι στην υλοποίηση των στόχων βιώσιμης ανάπτυξης του ΟΗΕ·

⁷¹ Σύμφωνα με τη σύσταση του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 2012, για την επικύρωση της μη τυπικής και της άτυπης μάθησης.

⁷² Για παράδειγμα, το εργαλείο αυτοαξιολόγησης SELFIE υποστηρίζει τα ιδρύματα ΕΕΚ στη χρήση ψηφιακών τεχνολογιών για την αποτελεσματική διδασκαλία και μάθηση και την ενίσχυση της συνεργασίας τους με τους εργοδότες σε προγράμματα μάθησης που βασίζονται στην εργασία.

Η επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση αποτελεί μια ελκυστική επιλογή που βασίζεται σε σύγχρονη και ψηφιοποιημένη παροχή κατάρτισης/δεξιοτήτων

10. Τα προγράμματα τριτοβάθμιας επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης στα επίπεδα 5 έως 8 του ΕΠΕΠ επεκτείνονται περαιτέρω για να στηρίξουν τις αυξανόμενες ανάγκες για υψηλότερες επαγγελματικές δεξιότητες·
11. Η επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση αποτελεί μέρος της **συνεχούς διά βίου μάθησης** και εφαρμόζονται **ευέλικτες και διαπερατές** διαδρομές μεταξύ της αρχικής και της συνεχούς επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, της γενικής εκπαίδευσης και της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης·
12. Τα προγράμματα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης παρέχονται μέσω ενός κατάλληλου συνδυασμού **ανοικτών, ψηφιακών και συμμετοχικών περιβαλλόντων μάθησης**, συμπεριλαμβανομένων χώρων εργασίας που ευνοούν τη μάθηση και υποστηρίζονται από προηγμένες και προσβάσιμες υποδομές, εξοπλισμό και τεχνολογία, καθώς και καινοτόμες παιδαγωγικές μεθόδους και εργαλεία, ιδίως προσομοιωτές με βάση ΤΠΕ, εικονική και επαυξημένη πραγματικότητα που αυξάνουν την προσβασιμότητα και την αποτελεσματικότητα της παροχής κατάρτισης, μεταξύ άλλων και για τις μικρές επιχειρήσεις⁷³.
13. Οι **εκπαιδευτικοί, οι εκπαιδευτές και τα διευθυντικά στελέχη** στον τομέα της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης αναλαμβάνουν την αρχική και συνεχή επαγγελματική εξέλιξη προκειμένου: να παρέχουν υψηλής ποιότητας κατάρτιση· να προωθούν τεχνικές και ψηφιακές δεξιότητες και αποτελεσματικές καινοτόμους μεθόδους κατάρτισης· να εργάζονται με ψηφιακά εργαλεία μάθησης και σε ποικίλα και πολυπολιτισμικά περιβάλλοντα. Οι σταδιοδρομίες τους γίνονται πιο ελκυστικές μέσω ευρύτερων προσεγγίσεων πρόσληψης, αυξημένων ευκαιριών σταδιοδρομίας, π.χ. «υβριδικών» εκπαιδευτικών/εκπαιδευτών⁷⁴, καθώς και ενισχυμένης συνεργασίας μεταξύ των εκπαιδευτικών/εκπαιδευτών και των επιχειρήσεων·
14. Οι στρατηγικές **διεθνοποίησης** υποστηρίζουν μια στρατηγική προσέγγιση για τη διεθνή συνεργασία στον τομέα της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, μεταξύ άλλων και σε παραμεθόριες περιοχές της ΕΕ· οι στρατηγικές αυτές προωθούν επιτυχημένες εθνικές πρακτικές σε παγκόσμιο επίπεδο και τη συμμετοχή σε διεθνείς **διαγωνισμούς δεξιοτήτων**·
15. Υπάρχουν ευκαιρίες **μαθησιακής κινητικότητας** των εκπαιδευομένων και του προσωπικού της επαγγελματικής εκπαίδευσης, συμπεριλαμβανομένης της εικονικής κινητικότητας, της κινητικότητας μακράς διάρκειας και της κινητικότητας σε τρίτες χώρες, που διευκολύνονται από τη χρήση και την αναγνώριση των μονάδων μαθησιακών αποτελεσμάτων και των σχετικών ευρωπαϊκών εργαλείων⁷⁵.

⁷³ Σ' αυτά μπορούν να περιλαμβάνονται επιπλέον η συνεργατική διδασκαλία, η διεπιστημονική μάθηση και η μάθηση που βασίζεται στην εκπόνηση εργασιών, και οι νέες οργανωτικές μέθοδοι σε ιδρύματα και εταιρείες κατάρτισης, καθώς και η τεχνητή νοημοσύνη.

⁷⁴ Ο όρος «υβριδικοί» εκπαιδευτικοί/εκπαιδευτές αναφέρεται σε έναν τύπο προσωπικού που εργάζεται με καθεστώς μερικής απασχόλησης σε εταιρεία και διδάσκει με καθεστώς μερικής απασχόλησης σε επαγγελματική σχολή ή κέντρο. Η προσέγγιση αυτή έχει τη δυνατότητα να συμβάλει στην ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ των σχολείων και των εταιρειών της ΕΕΚ με πιο δομημένο και συχνό τρόπο. Οι «υβριδικοί» εκπαιδευτικοί μπορούν να προσφέρουν την απαραίτητη καινοτομία στο σχολικό περιβάλλον και μπορούν να αντιμετωπίσουν την αυξανόμενη έλλειψη και τη γήρανση του πληθυσμού των εκπαιδευτικών επαγγελματικής κατάρτισης. Παρέχει ενδιαφέρουσες προοπτικές σταδιοδρομίας για τα άτομα και παρέχει οφέλη τόσο στα σχολεία όσο και στις επιχειρήσεις, μεταξύ άλλων με τον επιμερισμό του μισθολογικού κόστους.

⁷⁵ Για παράδειγμα, υποδείγματα για το μνημόνιο συμφωνίας και τη συμφωνία μάθησης.

16. Οι σαφείς και φιλικές προς τον χρήστη πληροφορίες σχετικά με τις ευκαιρίες μάθησης και σταδιοδρομίας καθώς και τις ευκαιρίες επικύρωσης σε ολόκληρη την ΕΕ διασφαλίζονται μέσω **υπηρεσιών διά βίου επαγγελματικού προσανατολισμού** υψηλής ποιότητας, με πλήρη αξιοποίηση των ψηφιακών υπηρεσιών·

Η επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση προωθεί την ισότητα των ευκαιριών

17. Τα **προγράμματα ΕΕΚ είναι χωρίς αποκλεισμούς** για τις ευάλωτες ομάδες, όπως τα άτομα με αναπηρία, οι ενήλικες με χαμηλά προσόντα και χαμηλή εξειδίκευση, οι εθνοτικές και φυλετικές μειονότητες, συμπεριλαμβανομένων των Ρομά, τα άτομα που προέρχονται από οικογένειες μεταναστών και τα άτομα με λιγότερες ευκαιρίες λόγω της γεωγραφικής τους θέσης· Τα στοχευμένα μέτρα και οι ευέλικτες μορφές κατάρτισης αποτρέπουν την πρόωρη αποχώρηση από την εκπαίδευση και την κατάρτιση και στηρίζουν τη μετάβαση από το σχολείο στην εργασία·
18. Τα προγράμματα ΕΕΚ είναι **προσβάσιμα** μέσω πλατφορμών ψηφιακής μάθησης, υποστηριζόμενα από εργαλεία, συσκευές και σύνδεση στο διαδίκτυο, ιδίως για τις ευάλωτες ομάδες και τα άτομα σε αγροτικές ή απομακρυσμένες περιοχές·
19. Τα στοχευμένα μέτρα προωθούν την **ισόρροπη εκπροσώπηση των φύλων** σε παραδοσιακά «ανδρικά» ή «γυναικεία» επαγγέλματα και για την από κοινού αντιμετώπιση των έμφυλων και άλλων ειδών στερεοτύπων·

Η επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση στηρίζεται από μια νοοτροπία διασφάλισης της ποιότητας

20. Το **ευρωπαϊκό πλαίσιο αναφοράς για τη διασφάλιση της ποιότητας** (το πλαίσιο EQAVET), όπως περιγράφεται στο παράρτημα II, ενσωματώνεται στα εθνικά συστήματα διασφάλισης της ποιότητας, τόσο για την αρχική όσο και για τη συνεχή επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση· καλύπτει την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση σε όλα τα μαθησιακά περιβάλλοντα (όπως η παροχή ΕΕΚ στο σχολείο και η βασιζόμενη στην εργασία μάθηση, συμπεριλαμβανομένων των προγραμμάτων μαθητείας) και όλους τους τύπους μάθησης (ψηφιακής, με φυσική παρουσία ή μικτής), που παρέχονται από δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς και υποστηρίζεται από ένα σύνολο κοινών δεικτών για τη διασφάλιση της ποιότητας στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση που εφαρμόζονται τόσο σε επίπεδο συστημάτων όσο και παρόχων, όπως απαριθμούνται στο παράρτημα II.
21. Ένα **εθνικό σημείο αναφοράς για τη διασφάλιση της ποιότητας** για την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση εξακολουθεί να συγκεντρώνει όλους τους ενδιαφερόμενους φορείς σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο προκειμένου:
- να αναλάβουν συγκεκριμένες πρωτοβουλίες για την εφαρμογή και την περαιτέρω ανάπτυξη του πλαισίου EQAVET,
  - να ενημερώσουν και να κινητοποιήσουν ευρύ φάσμα ενδιαφερόμενων μερών, συμπεριλαμβανομένων των κέντρων επαγγελματικής αριστείας, για να συμβάλουν στην εφαρμογή του πλαισίου EQAVET,
  - να υποστηρίξουν την αυτοαξιολόγηση ως συμπληρωματικό και αποτελεσματικό μέσο διασφάλισης της ποιότητας, ώστε να είναι δυνατή η μέτρηση της επιτυχίας και ο εντοπισμός τομέων που επιδέχονται βελτίωση, μεταξύ άλλων όσον αφορά την ψηφιακή ετοιμότητα των συστημάτων και των ιδρυμάτων ΕΕΚ
  - να συμμετέχουν ενεργά στο ευρωπαϊκό δίκτυο για τη διασφάλιση της ποιότητας στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση,

- να παρέχουν επικαιροποιημένη περιγραφή των εθνικών ρυθμίσεων διασφάλισης της ποιότητας βάσει του πλαισίου EQAVET,
- να προβούν σε **αξιολογήσεις από ομοτίμους**⁷⁶ σε επίπεδο ΕΕ της διασφάλισης της ποιότητας για την ενίσχυση της διαφάνειας και της συνέπειας των ρυθμίσεων διασφάλισης της ποιότητας και να ενισχύσουν την εμπιστοσύνη μεταξύ των κρατών μελών·

Εφαρμογή σε εθνικό επίπεδο

Συνιστάται στα κράτη μέλη να αναλάβουν δράσεις για την υλοποίηση της εν λόγω πολιτικής σε εθνικό επίπεδο, από κοινού με τους κοινωνικούς εταίρους και άλλους σχετικούς ενδιαφερόμενους φορείς. Στο πλαίσιο αυτό, θα πρέπει:

22. Να εξασφαλίσουν βιώσιμες **συμπράξεις** δημόσιου και ιδιωτικού τομέα για τη διακυβέρνηση της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης. Να συμπεριλάβουν τους κοινωνικούς εταίρους και όλα τα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη, συμπεριλαμβανομένων των ιδρυμάτων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, των κλάδων και των επιχειρήσεων όλων των μεγεθών, των δημόσιων και ιδιωτικών υπηρεσιών απασχόλησης, των ενδιάμεσων φορέων, όπως είναι τα βιομηχανικά, εμπορικά και βιοτεχνικά επιμελητήρια, των επαγγελματικών και τομεακών οργανώσεων, των εθνικών συντονιστών για τις «Εγγυήσεις για τη νεολαία», του ΕΚΤ και άλλων πρωτοβουλιών της ΕΕ, του τομέα των τεχνολογιών των πληροφοριών, των κέντρων επαγγελματικής αριστείας, των οργανώσεων μαθητών και γονέων, καθώς και των τοπικών, περιφερειακών και εθνικών αρχών. Να προωθήσουν τις εν λόγω συμπράξεις σε περιφερειακό και τομεακό επίπεδο·
23. Να αξιοποιήσουν με τον καλύτερο δυνατό τρόπο τα **ευρωπαϊκά εργαλεία διαφάνειας**, όπως το ευρωπαϊκό πλαίσιο επαγγελματικών προσόντων, το ευρωπαϊκό σύστημα μεταφοράς και συσσώρευσης ακαδημαϊκών μονάδων (ECTS), το Europass και το ευρωπαϊκό σύστημα δεξιοτήτων, ικανοτήτων και επαγγελμάτων (ESCO), να διευκολύνουν την αυτόματη αμοιβαία αναγνώριση των τίτλων πλήρους ή μερικής απόκτησης προσόντων, των μικροδιαπιστευτηρίων και των αποτελεσμάτων περιόδων μάθησης στο εξωτερικό⁷⁷, να επιτρέπουν στους εκπαιδευόμενους να χρησιμοποιούν τα διάφορα χαρακτηριστικά του Europass (π.χ. καταγραφή της εμπειρίας, των δεξιοτήτων και των προσόντων τους σε επιγραμμικό προφίλ που θα χρησιμεύει για καθοδήγηση σταδιοδρομίας, απόκτηση ψηφιακά υπογεγραμμένων διαπιστευτηρίων, και λήψη προτάσεων και αναζήτηση ευκαιριών μάθησης και απασχόλησης, προσόντων, επικύρωσης, αναγνώρισης κ.λπ.)·
24. Να αξιοποιήσουν με τον καλύτερο δυνατό τρόπο **τα κονδύλια και τα μέσα της Ευρωπαϊκής Ένωσης** που στηρίζουν τις μεταρρυθμίσεις και/ή τις επενδύσεις στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση, μεταξύ άλλων όσον αφορά την ψηφιοποίηση και την περιβαλλοντική βιωσιμότητα, όπως το μέσο «Next Generation EU» (μηχανισμός ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, REACT-EU), το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το μέσο SURE, το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής

⁷⁶ Η αξιολόγηση από ομοτίμους είναι ένας τύπος δραστηριότητας αμοιβαίας μάθησης με στόχο την υποστήριξη της βελτίωσης και της διαφάνειας των ρυθμίσεων διασφάλισης της ποιότητας σε επίπεδο συστήματος, με βάση ειδική μεθοδολογία που θα αναπτυχθεί από το ευρωπαϊκό δίκτυο για τη διασφάλιση της ποιότητας στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση.

⁷⁷ Σύμφωνα με τη σύσταση του Συμβουλίου, της 26ης Νοεμβρίου 2018, σχετικά με την προαγωγή της αυτόματης αμοιβαίας αναγνώρισης των τίτλων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και κατάρτισης, καθώς και των αποτελεσμάτων περιόδων μάθησης στο εξωτερικό.

Ανάπτυξης, το InvestEU, το Erasmus+, το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη», το πρόγραμμα Interreg, το πρόγραμμα «Ψηφιακή Ευρώπη», ο Μηχανισμός Δίκαιης Μετάβασης και το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ταμείο Εκσυγχρονισμού· να ενθαρρύνουν περαιτέρω επενδύσεις στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση τόσο από τον δημόσιο όσο και από τον ιδιωτικό τομέα·

25. Να καθορίσουν **μέτρα που πρέπει να ληφθούν για την εφαρμογή της παρούσας σύστασης** σε εθνικό επίπεδο εντός ενός έτους από την έγκριση και την παρακολούθηση της εφαρμογής της, μεταξύ άλλων με επαρκείς χορηγήσεις εθνικών πόρων και με ιδιαίτερη έμφαση στην ενσωμάτωση της ψηφιοποίησης και της περιβαλλοντικής βιωσιμότητας σε ολόκληρο τον τομέα της ΕΕΚ.

ΧΑΙΡΕΤΙΖΕΙ ΤΗΝ ΠΡΟΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ:

να υλοποιεί την πολιτική της Ένωσης στον τομέα της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, υποστηρίζοντας τη δράση των κρατών μελών, μεταξύ άλλων μέσω:

26. της διασφάλισης της **αποτελεσματικής διακυβέρνησης** της πολιτικής της ΕΕ για την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση μέσω της τριμερούς συμβουλευτικής επιτροπής για την επαγγελματική κατάρτιση, με βάση ένα κυλιόμενο πρόγραμμα εργασίας και σε συνεργασία με τους γενικούς διευθυντές για την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση⁷⁸, τους εκπροσώπους των εκπαιδευομένων και τους παρόχους επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης·
27. της διασφάλισης ότι η πολιτική της ΕΕ για την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση αντικατοπτρίζεται πλήρως στην προώθηση του σχεδίου ανάκαμψης της ΕΕ, της ευρωπαϊκής **πράσινης συμφωνίας** και της **νέας βιομηχανικής στρατηγικής για την Ευρώπη** και αποτελεί μέρος του ευρωπαϊκού θεματολογίου δεξιοτήτων για βιώσιμη ανταγωνιστικότητα, κοινωνική δικαιοσύνη και ανθεκτικότητα, το **σχέδιο δράσης για την ψηφιακή εκπαίδευση**, το συνολικό ευρωπαϊκό πλαίσιο συνεργασίας για την εκπαίδευση και κατάρτιση και τον **ευρωπαϊκό χώρο εκπαίδευσης**·
28. της ενίσχυσης της στήριξης για **διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις στον τομέα της μαθητείας** μέσω της υπηρεσίας υποστήριξης της μαθητείας και μια νέα ώθηση στην Ευρωπαϊκή συμμαχία για θέσεις μαθητείας σε συνέργεια με τις εγγυήσεις για τη νεολαία· της σταδιακής επέκτασης των **υπηρεσιών υποστήριξης** για την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση σε συνεργασία με το CEDEFOP·
29. της υποστήριξης του στόχου της σταδιακής θέσπισης και της ανάπτυξης 50 ευρωπαϊκών πλατφορμών **κέντρων επαγγελματικής αριστείας** και της διερεύνησης των **ευρωπαϊκών επαγγελματικών βασικών προφίλ**, ως μέρους της πλατφόρμας Europass, που θα συμπληρώνεται, κατά περίπτωση, με επαγγελματικό ψηφιακό περιεχόμενο, με σκοπό τη διευκόλυνση της κινητικότητας των εκπαιδευομένων και των εργαζομένων, την αυτόματη αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων και την ανάπτυξη κοινών προγραμμάτων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, προσόντων και μικροδιαπιστευτηρίων·
30. της υποστήριξης της ποιοτικής και αποτελεσματικής **ψηφιοποίησης της παροχής ΕΕΚ** τόσο στο πλαίσιο της μάθησης που βασίζεται στο σχολείο όσο και της μάθησης που βασίζεται στην εργασία μέσω της προώθησης της χρήσης **ευρωπαϊκών**

⁷⁸ Τα κράτη μέλη ορίζουν τους γενικούς διευθυντές για την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση· η Επιτροπή διατηρεί τον κατάλογό τους βάσει των πληροφοριών που παρέχουν τα κράτη μέλη.

πλαισίων ικανοτήτων και εργαλείων αυτοαξιολόγησης, όπως το SELFIE⁷⁹, και της διερεύνησης της σκοπιμότητας διεξαγωγής έρευνας σε επίπεδο ΕΕ για τα σχολεία ΕΕΚ.

31. της προώθησης της **ευρωπαϊκής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης ως παγκόσμιας αναφοράς για την ανάπτυξη δεξιοτήτων**, μεταξύ άλλων μέσω της στήριξης της διεθνοποίησης των συστημάτων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης σε συνεργασία με το EMT, διαγωνισμών δεξιοτήτων και εκστρατειών επικοινωνίας για την αύξηση της ελκυστικότητας και της εικόνας της ΕΕΚ και μέσω της παροχής φιλικής προς τον χρήστη πρόσβασης σε πληροφορίες σχετικά με την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση και τις σχετικές ευκαιρίες σταδιοδρομίας, την οικοδόμηση και την περαιτέρω ανάπτυξη των χαρακτηριστικών του Europass.
32. της στήριξης των προσπαθειών των κρατών μελών για την εφαρμογή της παρούσας σύστασης, ενισχύοντας την ικανότητα των ιδρυμάτων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, συμπεριλαμβανομένων της ψηφιοποίησης και της περιβαλλοντικής βιωσιμότητας και της προώθησης της έρευνας στην ΕΕΚ τόσο σε εθνικό επίπεδο όσο και σε επίπεδο ΕΕ μέσω χρηματοδότησης από τα σχετικά **ταμεία και προγράμματα της Ένωσης** [μέσω «Next Generation EU» (μηχανισμός ανάκαμψης και ανθεκτικότητας και REACT-EU), Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, μέσω SURE, Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, InvestEU, Erasmus+, «Ορίζων Ευρώπη», Interreg, Ψηφιακή Ευρώπη, Μηχανισμός Δίκαιης Μετάβασης, Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης, Ταμείο Εκσυγχρονισμού].
33. της εξασφάλισης **ποιοτικής και ποσοτικής παρακολούθησης** σύμφωνα με τους κοινούς στόχους που καθορίζονται στην παρούσα σύσταση, καθώς και άλλων σχετικών δεδομένων, μεταξύ άλλων όσον αφορά τις επενδύσεις, και τροφοδότηση των δεδομένων αυτών στο Ευρωπαϊκό Εξάμηνο και σε σχετικά ευρωπαϊκά πλαίσια παρακολούθησης και **υποβολής εκθέσεων** στο Συμβούλιο σχετικά με την εφαρμογή της παρούσας σύστασης ανά πενταετία, με βάση την ετήσια παρακολούθηση του CEDEFOP.

Η παρούσα σύσταση αντικαθιστά τη σύσταση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Ιουνίου 2009, για τη δημιουργία ευρωπαϊκού πλαισίου αναφοράς για τη διασφάλιση της ποιότητας στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση (EQAVET), και τη σύσταση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Ιουνίου 2009, για τη θέσπιση του ευρωπαϊκού συστήματος πιστωτικών μονάδων για την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση (ECVET).

Βρυξέλλες,

*Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος*

⁷⁹ https://ec.europa.eu/education/schools-go-digital/about-selfie_en